Forskrift om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN)

Fastsatt av styret ved Universitetet i Sørøst-Norge den 19. juni 2024 med hjemmel i LOV-2024-03-08-9 §§ 10-6, 10-7, 11-1, 11-4, 11-6 og 11-7.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Kapittel 2. Grader

Kapittel 3. Studiets innhold

Kapittel 4. Studierett og permisjon

Kapittel 5. Praksis

Kapittel 6. Eksamensformer og karaktersystem

Kapittel 7. Eksamen

Kapittel 8. Sensur, klage og fusk

Kapittel 9. Vitnemål og sluttdokumentasjon

Kapittel 10. Sluttbestemmelser

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1 Virkeområde

(1) Forskriften gjelder for studenter som har fått opptak ved Universitetet i Sørøst-Norge, for privatister som avlegger eksamen i medhold av universitets- og høyskoleloven § 11-4 og studieopphold i tilknytning til utvekslingsavtaler.

(2) Strider forskriften mot nasjonal lovgivning eller rammeplan, gjelder lovens og rammeplanens bestemmelser.

(3) For opptak til studier gjelder forskrift om opptak ved Universitetet i Sørøst-Norge.

(4) Forskriften gjelder også for opplæringsdelen i doktorgradsutdanningene. I det øvrige reguleres denne utdanningen av forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Merknad til § 1-1 Virkeområde

(4) Ph.d.-forskriften vil gå foran denne forskriften ved motstrid.

Kapittel 2. Grader

§ 2-1 Grader og yrkesutdanninger

Universitetet i Sørøst-Norge kan tildele grader og yrkesutdanninger i samsvar med forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

Merknad til § 2-1 Grader og yrkesutdanninger

Gradsforskriften

§ 2-2 Bachelorgrad

(1) Graden bachelor tildeles for treårige utdanninger på 180 studiepoeng, i ett av følgende studieløp:

a. studieprogram av 180 studiepoengs omfang som i henhold til nasjonal rammeplan gir bachelorgrad
b. studieprogram av 180 studiepoengs omfang, med fordypning av minst 80 studiepoengs omfang som i henhold til vedtak i styret for Universitetet i Sørøst-Norge gir bachelorgrad
c. yrkesrettet studieløp med omfang på minst 120 studiepoengs omfang, med tillegg av emner eller emnegrupper på til sammen 60 studiepoeng
d. selvkomponert studieløp av 180 studiepoengs omfang, jf. tredje ledd
e. fullførte tre første studieår (180 studiepoeng) av fireårig grunnskolelærerutdanning etter forskrift om rammeplan

(2) I grunnlaget for graden skal det som hovedregel inngå en bacheloroppgave eller annet selvstendig arbeid. Dette arbeidet kan være av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art, og kan være utført individuelt eller i gruppe.

(3) Det kan etter søknad utstedes vitnemål for en selvkomponert bachelorgrad, basert på følgende grunnkrav:

a. Graden må inneholde en fordypning på minst 80 studiepoeng, innenfor et fagområde som tilbys av USN.
b. I grunnlaget for graden skal det som hovedregel inngå en bacheloroppgave eller annet selvstendig arbeid. Dette arbeidet kan være av teoretisk, praktisk eller kunstnerisk art, og kan være utført individuelt eller i gruppe. Det kan også stilles krav om at graden skal inneholde et fellesemne for bachelorstudenter ved USN.
c. Minst 60 studiepoeng må være tatt ved USN, og 60 studiepoeng kan ikke ha inngått i en tidligere grad eller yrkesutdanning.
d. Emneporteføljen må avvike med minst 30 studiepoeng fra obligatoriske emner i en akkreditert bachelorgrad ved USN.

(4) Studentene har krav på veiledning i arbeidet med bacheloroppgaven. Det kan settes som krav at studenten må ha møtt til veiledning for å kunne levere oppgaven, jf. § 7-2. Omfanget av veiledningen skal fremgå av emneplanen.

Merknad til § 2-2 Bachelorgrad

(1) Gjenkjennbare temaer innen vitenskapsteori, forskningsmetodikk og etikk beskrives i studie- og emneplanene.

(2) Det skal fremgå av studie- og emneplanen i hvilke studieprogram det er krav til bacheloroppgave eller annet selvstendig arbeid. Bacheloroppgaven skal som hovedregel ha et omfang på 15 til 30 studiepoeng. Bacheloroppgave som tidligere har inngått i en grad kan som hovedregel ikke inngå i en ny grad, jf. § 3-4 tredje ledd.

(3) Universitetet har en alminnelig veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11. Dette innebærer at når USN har gitt studentene en rett til å søke om en selvkomponert bachelorgrad, så må vi gi informasjon om kravene til sammensetningen i forskriften - slik at studentene forstår hva som skal til for å oppnå kravene. Veiledningsplikten innebærer ikke at studentene har krav på en-til-en-veiledning/forhåndsgodkjenning av hvilke emner som kan inngå i graden. Søknad om selvkomponert bachelorgrad vurderes konkret først når studenten søker med komplett emneportefølje.

I forbindelse med søknad om utstedelse av selvkomponert bachelorgrad skal det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad, jf. uhl. § 9-1 andre ledd. Det kan bes om at studenten fremlegger vitnemål utstedt fra andre utdanningsinstitusjoner.

(3) a. Fakultetet må ta stilling til hvorvidt sammensetningen av emnene innenfor 80 studiepoeng fordypningsenheten (basert på søknaden fra studenten), er innenfor et fagområde fakultetet tilbyr - og definerer selv rammene for hva som utgjør et fagområde basert på fakultetets faglige innretning.

(3) b. Den selvkomponerte graden skal normalt inneholde et selvstendig arbeid, for eksempel en gradsoppgave. Selvstendig arbeid kan være gjennomført ved andre utdanningsinstitusjoner. Gradsoppgaver som tidligere har inngått i en grad, kan ikke inngå i en selvkomponert bachelorgrad, jf. § 3-5 tredje ledd.

(3) c. Kravet til minst 60 nye studiepoeng som ikke kan ha inngått i en tidligere grad eller yrkesutdanning, følger av godkjenningsforskriften § 4.

For at en USN skal kunne tildele en grad eller utstede vitnemål for fullført utdanning, må minst 60 av studiepoeng som skal inngå i grunnlaget for graden, være avlagt ved USN, jf. godkjenningsforskriften § 3.

(3) d. Den totale emnesammensetningen som søknaden baserer seg på, må avvike med minst 30 studiepoeng fra ett akkreditert studieprogram ved USN, for eksempel et studieprogram som studenten er tatt opp på.

(4) Studenten har som hovedregel krav på 10 til 15 timer veiledning ved bacheloroppgave med omfang på 20-30 studiepoeng, og 5 til 10 timer ved bacheloroppgave med omfang på 15-20 studiepoeng. For bacheloroppgave av mindre omfang enn 15 studiepoeng (dersom det gis dispensasjon fra hovedregelen), skal studenten gis inntil 5 timer veiledning. Timetallet inkluderer veileders tid til for- og etterarbeid i tilknytning til veiledningen.

Det kan settes som krav i emneplanen at studenten må ha møtt til veiledning for å få levere oppgaven. Dette innebærer at dersom studenten ikke møter vil det kunne fattes vedtak om tap av retten til å avlegge eksamen etter uhl. § 11-4 og forskriften § 7-2 (obligatorisk aktivitet). Merk at før det fattes inngripende vedtak som påvirker studentens rettigheter, må det sendes et varsel om dette til studenten etter forvaltningsloven § 16.

<u>Universitets- og høyskoleloven</u>

Det kan gis ekstra veiledning ved omarbeiding av oppgaven, jf. § 7-6. Omfanget av veiledningen skal baseres på en skjønnsmessig vurdering knyttet til oppgavens omfang og kompleksitet.

Forvaltningsloven

§ 2-3 Mastergrad

(1) De generelle kravene til mastergraden er fastsatt i forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad. Graden master tildeles for:

a. mastergrad av 120 studiepoengs omfang
b. integrert mastergrad av 300 studiepoengs omfang
c. erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang

(2) Masteroppgaver kan ha et omfang på 30 til 60 studiepoeng, med mindre annet følger av forskrift om krav til mastergraden § 6.

(3) Studentene har krav på veiledning i arbeidet med masteroppgaven. Det kan settes som krav at studenten må ha møtt til veiledning for å kunne levere oppgaven, jf. § 7-2.

(4) Omfanget av veiledningen skal reguleres i veiledningsavtale for mastergradsstudenter.

Merknad til § 2-3 Mastergrad

(2) Klausulerte masteroppgaver publiseres etter frigjøringstidspunkt. Det gis to forsøk på masteroppgaver, jf. § 7-6.

(3) Det kan settes som krav i emneplanen at studenten må ha møtt til veiledning for å få levere masteroppgaven. Dette innebærer at dersom studenten ikke møter, vil det kunne fattes vedtak om tap av retten til å avlegge eksamen i medhold av uhl. § 11-4 (rett til å gå opp til eksamen) og § 7-2 (krav til obligatorisk aktivitet). Merk at før det fattes inngripende vedtak som påvirker studentens rettigheter må det sendes et varsel om dette til studenten etter forvaltningsloven § 16.

(4) Studenten har som hovedregel krav på 15 til 20 timer veiledning for masteroppgave med omfang 30 studiepoeng, og 30 til 40 timer for masteroppgave med omfang 60 studiepoeng. Timetallet inkluderer veileders tid til for- og etterarbeid i tilknytning til veiledningen.

Det kan gis ekstra veiledning ved omarbeiding av oppgaven dersom studenten strøk på første forsøk. Omfanget av veiledningen skal baseres på en skjønnsmessig vurdering knyttet til oppgavens omfang og kompleksitet.

Mastergradsforskriften

Forvaltningsloven

Kapittel 3. Studiets innhold

§ 3-1 Antall avsluttende emner og deleksamener

(1) Det skal som hovedregel være maksimalt fire avsluttende emner per semester.

(2) For emner på 10 studiepoeng eller mindre kan det kun gis to deleksamener. Viserektor for utdanning, mangfold og internasjonalisering kan gi dispensasjon fra denne bestemmelsen for emner hvor det er faglige gode grunner for dette.

Merknad til § 3-1 Antall avsluttende emner og deleksamener

(1) Begrensningene i antall emner og tilhørende avsluttende eksamener kan fravikes der det foreligger grunnlag for dette, for eksempel der hvor annet følger av rammeplanstyrte utdanninger, akkrediterte fellesgrader eller lignende.

(2) Med «deleksamen» menes det her selvstendige sensurvedtak, selv om denne karakteren inngår i en samlet karakterfastsettelse på emnenivå. Der hvor det foreligger faglig grunnlag kan det søkes om dispensasjon fra denne bestemmelsen, enten midlertidig eller varig.

Bestemmelsen er ment å begrense adgangen til antall eksamener for små emner.

§ 3-2 Studieplan

(1) Det skal fremgå av studieplanen hvilke vurderinger som skal inngå på vitnemålet eller karakterutskriften, og hvilkes karaktersystem som benyttes, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-1 første ledd. Dersom et emne består av flere deleksamener, skal vektingsforholdet mellom deleksamenene beskrives.

(2) Retten til å fortsette et studium, og retten til å avlegge eksamen, kan være regulert av særskilte krav for hvert enkelt studieprogram.

Merknad til § 3-2 Studieplan

(1) Med "studieplan" menes her utdanninger med og uten nasjonale rammeplaner/retningslinjer. Studieplanen skal inneholde en helhetlig beskrivelse av studieprogrammet, eventuelle studieretningsbeskrivelser, obligatoriske og valgbare emner og emneplaner for de enkelte emner. Studieplanen er normalt fastsatt per studiekull.

Hvis ikke annet er nevnt, så er det kun den samlede karakteren i emnet som kommer frem på vitnemålet.

(2) Retten til å fortsette et studium kan være regulert av progresjonskrav, som for eksempel krav om å ha bestått et emne for å få anledning til å enten starte på, eller avlegge eksamen i det neste emnet. Dette skal komme frem av studie- og emneplanen.

§ 3-3 Utdanningsplan

(1) Studenter som er tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer skal ha en utdanningsplan. Utdanningsplanen er utformet i henhold til studieplanen, og er satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium på normert tid. Universitetet kan bestemme at også studenter ved studieprogram med omfang under 60 studiepoeng, skal ha utdanningsplan.

(2) Utdanningsplanen skal bekreftes av studenten hvert semester for å være gyldig. Ved bekreftelse av utdanningsplanen, blir studenten normalt meldt automatisk opp til undervisning og eksamen i obligatoriske emner. Studenten må selv melde seg til undervisning og eksamen i valgemner som studenten har studierett til.

(3) Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom fakultetet og studenten.

Merknad til § 3-3 Utdanningsplan

(2) Dersom studenten ikke bekrefter utdanningsplanen vil det kunne fattes vedtak om tap av studierett i medhold av § 4-5 første ledd bokstav f. Merk at før det fattes inngripende vedtak i studentrettigheter, som vedtak om tap av studieretten, må det sendes et varsel om dette til studenten etter forvaltningsloven § 16.

(3) Dette kan for eksempel være redusert studieprogresjon, jf. § 4-2 fjerde ledd, og i tilfeller hvor studenter ønsker en raskere gjennomføring av studieløpet enn normert studieløp der hvor dette er mulig.

§ 3-4 Faglig godkjenning av utdanning

(1) En student ved USN kan søke om faglig godkjenning av annen utdanning i henhold til universitets- og høyskoleloven kapittel 9. Studenten kan også søke om faglig godkjenning for utdanning som er tatt ved USN etter de samme reglene. Det skal ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad.

(2) Faglig godkjenning av eksamener og emner som inngår i graden skal fremgå av vitnemålet.

(3) Bachelor- eller masteroppgave som tidligere har inngått i en grad, kan som hovedregel ikke inngå i en ny grad.

Merknad til § 3-4 Faglig godkjenning av utdanning

(1) Emner eller fag gjennomført ved USN, for eksempel ved et annet fakultet eller et annet studieprogram, er ikke omfattet av uhl. § 9-1. Det faller derfor innenfor USNs egne faglige fullmakter å vurdere faglig godkjenning av tidligere utdanning tatt ved USN. Slik faglig godkjenning skal etter denne bestemmelsens første ledd imidlertid vurderes i tråd med reglene i godkjenningsforskriften (forskrift om godkjenning av norsk og utenlandsk utdanning og av realkompetanse).

For emner med innhold som helt eller delvis overlapper hverandre, og som skal inngå i en grad, skal antall studiepoeng reduseres. Fakultetet avgjør omfanget av reduksjonen. Det gis normalt en reduksjon i det emnet som har dårligst karakter.

I forbindelse med vurderingen må det sørges for at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad, jf. uhl. 9-1 andre ledd. Det kan bes om at studenten fremlegger vitnemål utstedt fra andre utdanningsinstitusjoner.

I universitets- og høyskoleloven skilles det på faglig godkjenning av utdanning fra annen institusjon omfattet av loven, jf. § 9-1 (tidligere omtalt som godskriving/innpassing), og faglig godkjenning av realkompetanse og utdanning som ikke er regulert av loven, jf. § 9-2 (tidligere omtalt som fritak).

Faglig godkjenning etter uhl. § 9-1 innebærer en plikt for USN til å godkjenne bestått emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved universitetet. Dette er tidligere omtalt som innpassing/godskriving.

Faglig godkjenning etter uhl. § 9-2 innebærer at universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter universitets- og høyskoleloven, kan godkjenne realkompetanse og bestått norsk og utenlandsk utdanning som ikke er regulert av universitets- og høyskoleloven.

Beslutninger om faglig godkjenning etter uhl. §§ 9-1 til 9-5 er enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og det må fattes et formelt vedtak i medhold av kravene i forvaltningsloven. Vedtaket skal begrunnes og vise til riktig hjemmelsgrunnlag (lov-/forskriftsbestemmelse), og det skal oppgis klageadgang og klagefrist. Universitetets nemnd for studentsaker er klageinstans for slike vedtak.

Søknad om faglig godkjenning vurderes av fakultetet i samarbeid med aktuelt fagmiljø.

Det kan ikke settes karakterkrav som vilkår for faglig godkjenning.

For emner/eksamener som allerede er bestått ved USN, kan studenten ikke forbedre karakter ved en annen utdanningsinstitusjon, og deretter få denne karakteren godkjent.

(2) USN følger UHRs anbefaling for hvordan godkjent utdanning skal fremkomme av vitnemålet. Vitnemålet skal gjenspeile kandidatens studier og resultater på en slik måte at leseren, som skal vurdere kandidaten både i inn- og utland, skal kunne danne seg et korrekt bilde av utdanningen og prestasjonen. Ved godskrevet utdanning skal dette derfor fremkomme som tillegg/påskrift på vitnemålet.

(3) Regelen er i tråd med godkjenningsforskriften § 4 annet ledd. Et unntak fra regelen om at studenter må levere en ny oppgave i en ny grad som delvis bygger på tidligere utdanning, kan være påbyggingsstudium hvor fakultetet mener det er faglig gode grunner til å se bort fra kravet om for eksempel ny masteroppgave. Dette gjelder kun i særlige tilfeller, slik som for eksempel påbyggingsstudiet i master regnskap og revisjon som blir rettet mot kandidater som allerede har en master i økonomi og administrasjon eller tilsvarende, men som må ta 60 studiepoeng med profesjonsemner for å oppnå master i regnskap og revisjon som utdanningskrav til statsautorisert revisor etter krav i revisorloven.

Godkjenningsforskriften
Universitets- og høyskoleloven

§ 3-5 Delstudier i utlandet

(1) Studenten skal ha mulighet til å gjennomføre tre til tolv måneder av utdanningen i utlandet ved universitetets partnerinstitusjoner som del av sin bachelor- eller mastergrad.

(2) Studenten må oppfylle følgende krav for delstudier i utlandet:

a. ha fullført og bestått minst 60 studiepoeng ved Universitetet i Sørøst-Norge eller annen utdanningsinstitusjon
b. oppfylle kravene hos mottakerinstitusjonen
c. oppfylle øvrige krav fastsatt i studie- og emneplanen
d. ikke være under særskilt skikkethetsvurdering, jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven kapittel 7.

(3) I særlige tilfeller kan fakultetet etter søknad gi dispensasjon for kravene etter annet ledd bokstav a.

(4) Under delstudier i utlandet har studenten fortsatt studierett, og skal betale semesteravgift etter fastsatte satser.

Merknad til § 3-5 Delstudier i utlandet

Internasjonale studenter som er nominert av USNs partnerinstitusjoner, skal på samme måte tilbys delstudier ved USN.

(2) Studenten bør i tillegg ha fulgt normert studieprogresjon. For lav studieprogresjon kan ha betydning for gjennomføringen av delstudier i utlandet, og kan vektlegges i vurderingen av søknaden.

§ 3-6 Forhåndsgodkjenning før utreise

(1) Før utreise skal studenten få vurdert om delstudiene kan gi faglig godkjenning for deler av utdanningen etter universitets- og høyskoleloven § 9-3. Endelig faglig godkjenning gis når delstudiene er fullført, og de forhåndsgodkjente emnene eller praksisopplæring er bestått.

(2) Ved studieopphold i utlandet må studenten straks gjøre universitetet oppmerksom på endringer i studieopplegget og eventuelt be om ny forhåndsgodkjenning.

Merknad til § 3-6 Forhåndsgodkjenning før utreise

(1) Det er fakultetet den enkelte studenten tilhører som må foreta en faglig forhåndsvurdering av hvorvidt delstudiene i utlandet kan gi grunnlag for faglig godkjenning for deler av utdanningen som fastsatt i utdanningsplanen. Studenten har krav på å få en slik forhåndsgodkjenning dersom delstudiene gjennomføres hos en samarbeidende partnerinstitusjon. For gjennomføring av studier ved utdanningsinstitusjoner universitetet ikke har et samarbeid med, vurderer fakultetet om det foreligger tilstrekkelig informasjon til å gi en vurdering av hvilke emner som kan faglig godkjennes og innpasses etter endt delstudium i utlandet.

(2) Bestemmelsen er ment å regulere det forholdet at en forhåndsgodkjenning kun er gyldig dersom delstudiene i utlandet gjennomføres på de premissene som lå til grunn på tidspunktet for forhåndsgodkjenningen. Dersom en student har fått forhåndsgodkjenning, og den utenlandske partnerinstitusjonen foretar endringer i studieopplegget underveis, plikter studenten å melde fra om dette til USN. Endringene kan medføre at delstudiene i utlandet ikke kan anses som faglig jevngode med utdanningen ved USN, og at faglig godkjenning dermed ikke kan gis.

En forhåndsgodkjenning er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det formelle vedtaket fattes først når studenten etter endte delstudier i utlandet kan dokumentere at studiene er gjennomført i samsvar med forutsetningene for utreise. Dette er å anse som et enkeltvedtak som kan påklages i medhold av uhl. § 9-2, og skal derfor følge forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

§ 3-7 Bærbar pc

Studentene skal ha egen standard bærbar pc for bruk i undervisning og vurdering, jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven § 4-7 tredje ledd.

Merknad til § 3-7 Bærbar pc

Informasjon om hvilke minimumskrav og anbefalinger USN har til IKT-utstyr finner du her:

Krav og anbefalinger til IKT-utstyr

Universitetet skal dekke programvare knyttet til digitale læringsverktøy.

Universitets- og høyskoleforskriften kapittel 4

Kapittel 4. Studierett og permisjon

§ 4-1 Studierett og forlenget studieløp

(1) Studieplass tildeles gjennom vedtak om opptak for studiet eller emnet det er gitt opptak til. Ved overgang til nytt studium eller emne, må det søkes om overgang.

(2) Studierett etableres ved at studenten aksepterer tilbud om studieplass, registrerer oppmøte til studiestart, semesterregistrerer seg og betaler semesteravgift innen fastsatt frist. Rektor kan fastsette egne regler for enkeltemnestudenter.

(3) For gradsstudier gis det inntil to år forlenget studierett etter utløp av normert studietid for aktive studenter. I tidsbegrensningen på to år inngår ikke utsatt studiestart, midlertidig utestenging eller innvilgede permisjoner. Dersom det fattes vedtak om tap av studierett etter § 4-5, opphører likevel studieretten før utløpet av toårsfristen.

(4) For årsstudier har studenten inntil ett år forlenget studierett. Det gis ikke forlenget studierett for studier av kortere varighet.

(5) Studieretten opphører når studenten skriftlig bekrefter å ha trukket seg fra studiet, når studiene er fullført og vitnemål eller karakterutskrift er utstedt, eller ved tap av studierett, jf. § 4-5. Studenter som har fullført studiene kan likevel søke om forlenget studierett i inntil ett år for å kunne forbedre karakterer.

(6) En student som følger normal studieprogresjon har krav på at studieprogrammets læringsutbytte, nivå og struktur ikke endres vesentlig. Mindre endringer må ikke medføre at studenten blir forsinket i sin progresjon.

Merknad til § 4-1 Studierett og forlenget studieløp

(1) Vedtak om opptak er å anse som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og gjelder for det studiet vedtaket omfatter. Opptaksvedtaket medfører ikke en generell studierett ved universitetet, og dersom studenten ønsker overgang til et annet studietilbud, eller søker om overflytting fra en annen utdanningsinstitusjon, må det fattes et nytt, formelt opptaksvedtak. Nytt opptaksvedtak kan

innebære krav om faglig godkjenning i medhold av uhl. §§ 9-1 til 9-5 og forskriften § 3-4. Dette er også å anse som et enkeltvedtak.

(2) Frist for semesterregistrering er 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret. Studenten skal bekrefte utdanningsplanen hvert semester innen fastsatt frist, herunder melde seg til undervisning og eksamen.

Registrering av oppmøte skjer som hovedregel digitalt. Der det er avtalt annen form for oppmøteregistrering, eller ikke foreligger et slikt krav, gjelder ikke kravet om registrering av oppmøte. Det kan være gitt avvikende regler for EVU og for studenter på tresemesterordningen (TRES).

Det følger av lov om studentsamskipnader hvem som skal betale semesteravgift. En student som har studierett ved flere utdanningsinstitusjoner, skal kun betale studentsamskipnadsavgift til én av utdanningsinstitusjonene, uavhengig om studenten har studierett ved et studieprogram eller et enkeltemne. Studenter som har betalt semesteravgift, men som trekker seg fra studieprogrammet, kan be om å få tilbakebetalt semesteravgiften innen frist for semesterregistrering. Studenter som slutter etter fristen eller blir utestengt som følge av fusk, får ikke semesteravgiften tilbakebetalt.

(3) Dette kan for eksempel være studenter som ikke har fullført studieløpet innen normert studietid. Studenten må ikke søke om forlenget studierett for å få aktivert denne retten, og det er ikke mulighet for å søke om ytterligere forlengelse utover de to årene.

Også studenter som har fått avtale om redusert studieprogresjon har kun rett til inntil to år forlenget studierett fra det tidspunktet studiet skal være avsluttet, i henhold til avtalen om redusert studieprogresjon. Tvungen permisjon etter § 4-2 fjerde ledd inngår ikke i tidsbegrensningen. Utsatt innlevering av avsluttende gradsoppgave inngår i begrensningen på to år forlenget studierett.

Dersom en student ikke fullfører studiet innen to års forlenget studieløp, fattes vedtak om tap av studierett etter § 4-5 første ledd bokstav i.

(5) Studenter som ønsker å forbedre karakter(er) etter fullført utdanning, må søke om forlenget studierett fordi studieretten automatisk opphører når studiet er fullført. Det kan innvilges studierett i inntil to semestre, innenfor de to årene som studenten har forlenget studierett etter oppnådd grad.

(6) Dette gjelder endringer i studieplanen for det kullet studenten tilhører.

§ 4-2 Krav til studieprogresjon

(1) Studenten skal som hovedregel følge fastsatt studieprogresjon for studiet, slik det fremgår av studie- og emneplanen.

(2) For å beholde studieretten må studenter på heltidsstudier ta minst 30 studiepoeng per studieår. Tilsvarende krav til studiepoengproduksjon gjelder for deltidsstudenter.

(3) Dersom det er åpenbart at studenten før utløpet av studieåret ikke vil oppnå kravet til studiepoengproduksjon, kan det fattes vedtak om tap av studierett etter § 4-5 første ledd bokstav g før studieårets slutt.

(4) Etter søknad kan studenten i særskilte tilfeller få endret sin utdanningsplan og få innvilget redusert studieprogresjon.

(5) I studier hvor det er satt krav til at emner skal bestås i en bestemt rekkefølge før studenten kan gå videre i studieløpet, og studenten ikke har bestått emnet, beholder studenten studieretten inntil eksamen gjennomføres på nytt. Studentens utdanningsplan endres som følge av forsinkelsen i studieløpet.

Merknad til § 4-2 Krav til studieprogresjon

(1) Normert studieprogresjon tilsvarer 60 studiepoeng per studieår for en fulltidsstudent.

(2) Produksjonskravet innebærer en aktivitetsplikt for studenten. Antall studiepoeng som må produseres i løpet av et studieår for å beholde studieretten må være «nye», men kan tilhøre konteeksamener tatt i dette studieåret, samt emner som ordinært tilhører et annet studieår.

Konteeksamen som tas før semesterstart i høstsemesteret, tilhører studieåret som har vært og kan gjennomføres før det fattes vedtak om tap av studierett. For eksempel vil konte i uke 32 i 2024 telle i studieåret 2023/2024. Studenter som stryker på første forsøk på masteroppgave på 30 stp. eller mer, beholder studieretten til andre forsøk er gjennomført.

Faglig godkjente studiepoeng vil som hovedregel ikke telle med, med mindre disse godkjennes med 30 studiepoeng eller mer i et studieår for heltidsstudenter. Tilsvarende beregningsgrunnlag gjelder for deltidsstudenter.

100 prosent = 30 studiepoeng

75 prosent % = 22,5 studiepoeng

50 prosent% = 15 studiepoeng

Når studenten ikke oppfyller progresjonskravet, skal det fattes vedtak om tap av studierett. Saksbehandlingen skal følge forvaltningslovens alminnelige saksbehandlingsregler, og studenten skal varsles skriftlig og gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Varslingsplikten følger av forvaltningsloven § 17, og kravene til vedtaket følger av kapittel 5. For gradsoppgaver på minst 30 studiepoeng hvor det er gitt utsatt innleveringsfrist, skal det ikke fattes vedtak om tap av studierett før sensur er gjennomført.

For studenter som har fått innvilget redusert studiepoengproduksjon og dermed endret utdanningsplan, kan det gjøres individuelle vurderinger dersom det foreligger særlige grunner for å redusere studieprogresjonen utover kravet til antall studiepoeng.

(4) Jf. § 3-3 tredje ledd.
Grunnlag for søknad om redusert studieprogresjon kan være funksjonsnedsettelse, særlig tyngende omsorgsoppgaver, graviditet, sykdom, skade, førstegangstjeneste eller annen særlig grunn som er til hinder for deltakelse. Studenten må fremsette skriftlig søknad til fakultetet om redusert studieprogresjon.

I henhold til samarbeidsavtale med Olympiatoppen om toppidrettsutøvere, kan redusert studieprogresjon gis som et tilretteleggingstiltak. Studenten skal ha søkt om tilrettelegging som toppidrettsutøver i tråd med avtalen, jf. rutine om toppidrettsstudenten.

Studenter som innvilges redusert studieprogresjon må ha en studiepoengproduksjon som tilsvarer 50 prosent av avtalt redusert studieprogresjon.

(5) Dette gjelder kun for gradsgivende studieprogram hvor det er satt krav til at emner skal bestås i en bestemt rekkefølge før studenten kan gå videre i studieløpet. Studenten beholder studieretten inntil ordinær eksamen i emnet gjennomføres på nytt. Studenten blir her ikke rammet av progresjonskravet etter tredje ledd, men som følge av forsinkelsen i studieløpet endres studentens utdanningsplan og studenten flyttes som hovedregel ned et kull. Studenten skal informeres om endringen i utdanningsplanen, og hva konsekvensen er for det videre studieløpet. Retten til å beholde studieplassen gjelder kun inntil neste eksamensgjennomføring. Dette innebærer at studenten må bestå emnet ved neste eksamensgjennomføring for å kunne fortsette studieløpet. Denne retten gis bare en gang i det enkelte emnet.

Der hvor studenten mangler emner for å fortsette videre til neste studieår og av den grunn settes ned ett kull og blir forsinket, kan studenten også gis anledning til å ta konteeksamen om studenten har flere eksamensforsøk igjen i emnet. Studenten mister studieretten om ikke manglende emner er bestått innen studieåret er ferdig.

Forvaltningsloven

§ 4-3 Tilrettelegging av studiesituasjon

(1) Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter, jf. universitets- og høyskoleloven § 10-5.

(2) Retten gjelder ikke tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for universitetet. Den som fullfører og består en utdanning, må ha oppnådd det fastsatte læringsutbyttet. Tilretteleggingen må derfor ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles i den enkelte utdanningen.

(3) En student som på grunnlag av sykdom, skade, funksjonsnedsettelse eller annen særskilt grunn trenger tilrettelagt undervisning, kan søke om tilrettelegging av studiesituasjonen.

(4) Studiesituasjonen skal tilrettelegges for studenter som deltar i studentpolitisk arbeid ved universitetet, som deltagelse i lovpålagte råd, utvalg, nemnder og lignende så langt dette er faglig forsvarlig.

Merknad til § 4-3 Tilrettelegging av studiesituasjon

Studenten med særskilte behov har etter uhl. § 10-5 krav på tilrettelegging av studiesituasjon.

(1) Med «særskilte behov» menes det fysiske, psykososiale og læringsmessige utfordringer av en vesentlig karakter. Også studenter som har omsorg for mindreårige barn, kan ha krav på tilrettelegging. I denne sammenheng anser USN dette normalt å være barn opp til 12 år, jf. arbeidslivets rettigheter til for eksempel fravær med barns sykdom etter hovedtariffavtalens § 20. Det vil imidlertid også gjelde mindreårige opp til 18 år dersom barnet er kronisk sykt eller funksjonshemmet e.l.

Retten innebærer egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. Eksempelvis kan det ikke alltid kreves tilrettelegging for omsorg av mindreårige barn. Hvert enkelt tilfelle må vurderes, og i vurderingen må den blant annet ta hensyn til universitetets muligheter for tilrettelegging, likebehandling og hvilken byrde studenten står overfor.

Ved fullført og bestått utdanning må studenten ha oppnådd fastsatt læringsutbytte. Den individuelle tilretteleggingen kan ikke strekkes så langt at studenten ikke innfrir kravene for graden eller utdanningen.

Også studenter i studieprogram med praksis/obligatorisk oppmøte kan ha krav på tilrettelegging, så lenge dette ikke medfører at de faglige kravene i utdanningen reduseres. For eksempel kan man ikke få fritak for obligatorisk fremmøte eller praksis. Man kan heller ikke fritas for obligatoriske deler av en utdanning. Tilretteleggingen kan ikke gå på bekostning av læringsutbyttet. Tilretteleggingen må ikke føre til at deler av studiet ikke er bestått. Det må utvises skjønn når det gjelder tilrettelegging av for eksempel praksissted. Som eksempel kan det vises til at der hvor studenten har omsorg for mindreårige barn, bør det tilrettelegges slik at praksisstedet er i nærheten av studentens bopel.

Når USN skal vurdere om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på dens effekt for å bygge ned barrierene for studenter med funksjonsnedsettelse, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen, institusjonens ressurser, sikkerhetsmessige hensyn og vernehensyn.

(3) Universitetets skjema skal benyttes, og dokumentasjon kan ettersendes.

Søknaden må inneholde relevant dokumentasjon fra sakkyndig, som for eksempel lege, psykolog, logoped eller annen spesialist. Med relevant dokumentasjon menes dokumentasjon som understøtter grunnlaget for søknaden. Dokumentasjonen må inneholde en beskrivelse av funksjonsnedsettelsen og behovet for tilrettelegging. Dersom grunnlaget for søknaden krever dokumentasjon av nyere dato, kan dette kreves fremlagt.

(4) Bestemmelsen skal ivareta de behovene studenter som er deltagende i lovpålagte råd, utvalg og nemnder har for en tilrettelagt studiesituasjon. Dette for eksempel der hvor slik deltagelse skjer utenfor demokratitiden som fastsatt i samarbeidsavtalen mellom universitetet og studentorganet. Det skal søkes en tilrettelegging som gjør at disse studentene skal kunne gjennomføre planlagt studieløp, enten i form av fritak eller ved andre tilrettelagte aktiviteter som erstatning for aktiviteter som gjennomføres under deres fravær. Øvrig studentpolitisk aktivitet, hvor studentene selv bestemmer tidspunktene, vil ikke gi rett til særskilt tilrettelegging.

Likestillings- og diskrimineringsloven

§ 4-4 Permisjon fra studier

(1) En student har rett til permisjon i inntil to semestre. I særlige tilfeller kan det ved søknad innvilges permisjon for mer enn to semestre, så lenge behovet tilsier det.

(2) Studenten har rett til permisjon fra studiene ved svangerskap, adopsjon og omsorg for barn jf. universitets- og høyskoleloven § 10-6, og ved tjeneste etter forsvarsloven § 17 og verv i studentpolitiske organer jf. § 10-7.

(3) Det innvilges normalt ikke permisjon i første semester etter opptak, med unntak av lovregulert foreldrepermisjon, ved pliktig militærtjeneste eller i andre særskilte tilfeller som er utenfor studentens kontroll.

(4) Studenter som er innvilget permisjon har fortsatt studierett ved universitetet, og har rett til å avlegge eksamen i permisjonstiden. Studenten må sende søknad om eksamensavleggelse i permisjonstiden.

Merknad til § 4-4 Permisjon fra studier

Denne bestemmelsen gjelder for studenter som har påbegynt studieløpet. For studenter som har fått innvilget opptak, men ikke har anledning til å påbegynne studiet må det søkes om reservert studieplass etter forskrift om opptak til Universitetet i Sørøst-Norge § 17. Søknadsfristen om reservert studieplass er i utgangspunktet 3 uker etter mottatt tilbud om studieplass, og søknad skal sendes seksjon for opptak via nettskjema.

Studenten skal benytte universitetets digitale skjema for søknad om permisjon. Der hvor studenten har studierett til flere studieprogrammer samtidig, innvilges permisjon ved det programmet studenten søker om permisjon fra. Permisjon kan innvilges fra ett studieprogram samtidig som man er aktiv student ved et annet studieprogram. Studenten må gjøres oppmerksom på at endringer i studiets innhold kan skje i permisjonstiden, og at studenten må innrette seg etter de kravene som stilles når han eller hun gjenopptar studiet.

(1) Alle studenter har etter første ledd første punktum rett på permisjon i inntil to semestre uten å måtte begrunne søknaden. Søknaden innvilges, og utdanningsplanen må endres i tråd med dette. Studenten har ikke rett på permisjon utover to semestre, men kan søke om forlenget permisjon ved særlige tilfeller etter andre punktum. Permisjon kan avslås, også for studenter som kan dokumentere særlige grunner, dersom studenten ikke har oppfylt kravene til studieprogresjon etter § 4-2.

Det bør unngås å gi permisjon over flere år, med mindre det foreligger særlige gode grunner for dette. Et slikt eksempel vil kunne være for toppidrettsutøvere som over en lengre, tidsbestemt periode vil være forhindret fra å gjennomføre studiene i henhold til opprinnelig utdanningsplan. Det bør også vurderes hvorvidt redusert studieprogresjon i medhold av § 4-2 fjerde ledd kan være et aktuelt alternativ. Studenten skal veiledes om hvilke alternativer som foreligger og at studenten bærer risikoen for om studietilbudet endres eller avvikles i permisjonstiden.

Det skal tilrettelegges for at studenten skal kunne gjenoppta studiene så snart som mulig og fortrinnsvis på tilsvarende nivå som før permisjonen. Det er en forutsetning at dette er praktisk gjennomførbart i henhold til studie- og emneplanen, for eksempel at undervisningen i de aktuelle emnene gjennomføres i det semesteret studenten gjenopptar studiene.

Merk at innvilgelse av permisjon kan få innvirkning på andre rettigheter. Studenter som søker om permisjon uten særskilt grunn etter påbegynt arbeid med gradsoppgave som gir rett til veiledningstimer, mister retten til veiledning når studenten gjenopptar fullføringen av gradsoppgaven etter permisjon. Studenten bør informeres om dette ved søknad om permisjon. Studenter som søker permisjon midt i praksisgjennomføring uten særskilt grunn, kan få innvilget permisjon fra tidspunktet studenten har fullført praksis. Avbryter studenten praksis underveis, blir praksis vurdert til «ikke bestått».

Etter endt permisjon har studenten normalt ikke rett til spesiell tilrettelegging av undervisning eller eksamen, se likevel § 7-15.

(2) Slike søknader skal alltid innvilges, da dette er en lovregulert rettighet, jf. uhl. §§ 10-6 og 10-7. En student som er gravid, har rett til konteeksamen etter § 7-11 første ledd hvis eksamensdato er i perioden mellom tre uker før termin og seks uker etter fødsel. Far har tilsvarende rett til konteeksamen hvis eksamensdato er i perioden fra fødsel til to uker etter fødsel, jf. universitets- og høyskoleloven § 10-6 første ledd. Det følger videre av samme bestemmelse andre ledd at

universitetet skal legge til rette for at studenter som er i permisjon etter første ledd, kan gjenoppta sine studier så raskt som mulig etter endt permisjon.

(4) Uhl. § 10-7 andre ledd gir studenten rett til å avlegge eksamener i permisjonstiden. At studenten fremdeles skal ha rett til å gå opp til eksamen innebærer ikke at det gjøres unntak fra vilkårene for å gå opp til eksamen, jf. uhl. § 11-4 første ledd. For å gå opp til eksamen må studentene uansett ha oppfylt emneplanenes krav til gjennomføring av obligatoriske aktiviteter. Dersom studenten ikke får oppfylt disse på grunn av permisjon, har ikke studenten rett til å gå opp til eksamen. Studenten vil imidlertid fremdeles ha studierett og vil kunne gå opp til eksamen senere når de obligatoriske aktivitetene er gjennomført. Studierett gir også rett til å delta i undervisning, veiledning, tilgang til læringsplattform og vurdering i samsvar med studieplan og emnebeskrivelser som inngår i studiet.

Permisjon kan dermed føre til at studenten blir forsinket. Søknad om adgang til å gå opp til eksamen i permisjonstiden skal avgjøres av fakultetet i samarbeid med seksjon for eksamen. Studenter i permisjon er ikke fritatt semesteravgiften etter studentsamskipnadsforskriften § 17.

§ 4-5 Tap av studierett

(1) Studieretten opphører når:

a. studenten har brukt opp alle forsøkene på å fullføre et emne, eksamen eller praksisperiode uten bestått resultat, jf. §§ 5-5 og 7-6.
b. studenten ikke har semesterregistrert seg innen fastsatt frist
c. studenten ikke innen fastsatt frist har betalt semesteravgift eller annen avgift fastsatt i samsvar med forskrift til universitets- og høyskoleloven kapittel 4
d. studenten unnlater å levere original dokumentasjon eller vitnemål når dette blir etterspurt
e. studenten ikke har bestått tresemesteremnene i matematikk og fysikk innen starten av andre studieår
f. studenten ikke bekrefter og oppdaterer sin utdanningsplan innen fastsatt frist
g. studenten ikke har produsert studiepoeng i henhold til krav om studieprogresjon, jf. § 4-2
h. studenten ikke tilfredsstiller vilkårene for betinget opptak, jf. forskrift om opptak ved Universitetet i Sørøst-Norge § 14
i. studenten ikke har fullført studieprogrammet innen forlenget studieløp, jf. § 4-1

(2) Dersom studieretten opphører skal det fattes et skriftlig vedtak om tap av studierett.

Merknad til § 4-5 Tap av studierett

(1) Se § 4-1 femte ledd, hvor det er fastsatt at studieretten også opphører når studenten skriftlig bekrefter å ha trukket seg fra studiet eller hvor det er utstedt vitnemål eller karakterutskrift for endt utdanning.

(1) a. Dette omfatter alle emner som inngår som en obligatorisk del av studieprogrammet, inkludert valgemner om dette er et vilkår for å få tildelt graden. Øvrige valgemner som studenten frivillig kan velge å ta utenom studieprogrammets obligatoriske innhold, vil ikke være omfattet av bestemmelsen.

Når studenten har mistet studieretten som følge av oppbrukte eksamensforsøk etter § 7-6 andre ledd, får ikke studenten nye forsøk i emnet dersom studenten får nytt opptak i et studieprogram som

har det aktuelle emnet. Dersom studenten senere består dette emnet ved en annen utdanningsinstitusjon, kan studenten søke om faglig godkjenning i tråd med uhl. § 9-1.

Merk at når et emne tas ut av undervisningstilbudet, plikter universitetet å arrangere konteeksamen i påfølgende semester. Hvis det fremdeles gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått» eller gyldig fravær i et emne som har utgått, arrangeres konteeksamen en siste gang i derpå følgende semester, jf. § 7-12. Dette kan medføre at det totale antall eksamensforsøk i et emne rent faktisk blir færre enn tre.

(1) b. For enkelte videreutdanninger skjer registreringen automatisk ved betaling av semesteravgift eller på annen måte.

(1) c) Dette gjelder blant annet studenter som er omfattet av studieavgift etter universitets- og høyskoleforskriften § 4-4. Regelen omfatter ikke manglende betaling av Kopinor-avgiften.

(1) g. Merk at studenten kan miste studieretten som følge av for lav studieprogresjon selv om studenten har dokumentert gyldig fravær. For studenter som har gyldig fravær fra første gangs ordinære eksamen skal det gis anledning til å gjennomføre konteeksamen etter § 7-11 før det fattes vedtak om tap av studierett.

(2) Studenten skal varsles skriftlig etter reglene i forvaltningsloven før vedtak om tap av studierett fattes og gis anledning til å uttale seg i saken, jf. forvaltningsloven § 16.

§ 4-6 Reaktivering av studierett

Studieretten kan reaktiveres innen tre uker etter at studenten har mistet studieretten på grunnlag av manglende semesterregistrering eller betaling av semesteravgift, eller dersom studenten selv skriftlig bekrefter å avslutte studiene.

Merknad til § 4-6 Reaktivering

Bestemmelsen omfatter studenter som allerede er i studieløpet, og gjelder derfor ikke ved opptak av nye studenter.

Fristen for reaktivering løper fra det tidspunktet vedtak om tap av studierett har kommet frem til studenten, eller dato for skriftlig bekreftelse om at studenten har avsluttet studiet.

I vedtaket om tap av studierett på grunnlag av manglende semesterregistrering eller betaling av semesteravgift, må det fremkomme at vedtaket først er gyldig fra utløpet av treukersfristen, slik at det ikke formelt må fattes et nytt opptaksvedtak dersom studieretten blir reaktivert.

Kapittel 5. Praksis

§ 5-1 Vilkår for å gå ut i praksis

Det skal fremgå av studie- og emneplanen hvilke emner, eksamener og obligatoriske krav og aktiviteter som skal være fullført før studenten kan starte i praksis.

§ 5-2 Praksis i rammeplanstyrte utdanninger

(1) For rammeplanstyrte utdanninger hvor praksis er integrert, veiledet og vurdert, foretas det en faglig vurdering av praksis. Studenten skal ha jevnlig veiledning og tilbakemelding om hvordan studenten oppfyller kravene for å bestå praksis.

(2) For hver praksisperiode skal det gis tilbakemelding midtveis og en avsluttende skriftlig vurdering hvor studentens prestasjoner vurderes med hensyn til målene for praksisperioden. Studenten skal ha kopi av vurderingene.

(3) Krav om tilstedeværelse skal fremgå av studie- og emneplanen, og kan som hovedregel ikke fravikes på grunn av gyldig fravær.

Merknad til § 5-2 Praksis i rammeplanstyrte utdanninger

Bestemmelsen gjelder ikke for rammeplanstyrt ingeniørutdanning.

Strider bestemmelsene i kap. 5 mot nasjonale rammeplaner/retningslinjer, gjelder rammeplanens/retningslinjens bestemmelser.

(1) Det skal fremgå av emneplanen hvem som foretar den faglige vurderingen. I praksis som ikke er etterprøvbar skal det oppnevnes to sensorer. Den ene sensoren er som hovedregel den som veileder studenten på praksisstedet. Universitetet er formelt ansvarlig sensurmyndighet i praksis, og ved uenighet mellom ekstern og intern sensor, er det intern sensor som avgjør sensuren, jf. også § 8-2 fjerde ledd.

(2) For studenter som har bestått praksis, skal praksisvurderingen følge studenten i neste praksisperiode for å sikre progresjon, helhet og sammenheng i studieprogrammet.

(3) Krav om tilstedeværelse er hjemlet i rammeplanen.

§ 5-3 Ikke bestått praksis

(1) Dersom det er tvil om studenten vil oppnå læringsutbyttet og bestå praksisperioden, skal studenten varsles med en skriftlig begrunnelse så tidlig som mulig i praksisperioden. Nærmere frister for slikt varsel kan være gitt i nasjonal rammeplan for den enkelte utdanning.

(2) Praksisperioden kan også vurderes til «ikke bestått» ved manglende oppfylling av obligatoriske aktiviteter eller tilstedeværelse.

(3) Studenten kan uten forutgående varsel få praksis vurdert til «ikke bestått» dersom studenten utvilsomt ikke presterer og oppnår læringsutbyttene i emnet, og den manglende prestasjonen blir tydelig etter at halve praksisperioden er gjennomført eller etter tidspunktet for når varsel normalt blir gitt, jf. første ledd.

(4) Dersom studenten i praksisperioden har vist handlinger eller adferd som utgjør en mulig fare for liv, fysisk eller psykisk helse for de som studenten er i kontakt med, eller andre klanderverdige forhold som skyldes studenten, kan praksisperioden avbrytes uten forutgående varsel. Praksisperioden kan i disse tilfellene bli vurdert til «ikke bestått» og telle som ett forsøk.

(5) Ved avbrutt praksis skal universitetet så raskt som mulig gjennomføre samtale med studenten, der det blir informert om grunnlaget for at praksis er avbrutt og konsekvensene dette har for studenten.

Merknad til § 5-3 Ikke bestått praksis

(1) Fastsatte frister for varsel kan følge av rammeplanen.

Hvis det oppstår tvil om studenten kan bestå praksis, skal det snarest kalles inn til et møte der studenten skal motta skriftlig varsel. Varselet skal beskrive hva studenten ikke mestrer, og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksis.

Dersom studenten får annullert sitt praksisforsøk som følge av formelle feil ved gjennomføringen skal det tilrettelegges for en ny praksisperiode så snart som mulig, normalt innenfor de fastsatte praksisperiodene for studiet. Fakultetet skal så langt som mulig forsøke å minimere forsinkelsen i slike tilfeller.

(2) Obligatorisk tilstedeværelse kan som hovedregel ikke fravikes på grunn av sykdom eller andre grunner. Krav til tilstedeværelse skal stå i emneplanen.

Dersom praksis er vurdert til «ikke bestått» må som hovedregel hele praksisperioden tas om igjen. Vilkår for å fortsette på studiet skal fremgå av emneplanen.

Studenten skal varsles skriftlig etter reglene i forvaltningsloven før vedtak om tap av studierett fattes og gis anledning til å uttale seg i saken, jf. forvaltningsloven § 16.

(3) Dette gjelder kun de helt ekstraordinære tilfellene hvor en student etter halvgått praksisperiode utvilsomt ikke har forutsetninger for kunne forbedre sin prestasjon i den grad at det er mulig å likevel bestå praksisperioden.

Viser studenten etter halve praksisperioden er gjennomført, handling eller atferd som utvilsomt gir grunnlag for å ikke bestå praksisstudiet, kan studenten likevel få «ikke bestått» selv om forutgående varsel ikke er gitt innen fristen. Dette gjelder også i tilfeller hvor varsel er blitt gitt.

(4) Ved svært alvorlige og akutte hendelser i praksis, hvor studenten har vist handlinger eller adferd som utgjør en mulig fare for liv, fysisk eller psykisk helse for de som studenten er i kontakt med, er det behov for å kunne avbryte praksisperioden straks og uten forutgående varsel. Eksempler hvor praksisstedet eller universitetet avbryter praksis grunnet andre forhold som skyldes studenten kan være når praksisstedet ikke får til en faglig forsvarlig gjennomføring av praksis fordi studenten ikke retter seg etter instrukser, veiledning e.l., eller ikke vil samarbeide med kolleger på praksisstedet. Vurderingene som tas i disse situasjonene kan være mer skjønnsmessige selv om det for praksisstedet og universitetet kan oppleves som helt nødvendig å avbryte praksis.

I de tilfellene man velger å avbryte praksis med den konsekvens at praksis blir vurdert til ikke bestått, teller praksisperioden som et forsøk.

(5) Ansvarlig ved praksisstedet gir beskjed til praksisrådgiver eller emneansvarlig, dersom praksis må avbrytes etter denne bestemmelsen. Det er emneansvarlig som innkaller studenten til samtale.

Beslutning om avbrutt praksis skal kun benyttes der det er klart at videre praksisgjennomføring vil være uforsvarlig, og er et enkeltvedtak som kan påklages av studenten. Det vil derfor være svært

viktig at avbrutt praksis er velbegrunnet, godt dokumentert og at det gis en grundig, skriftlig uttalelse.

§ 5-4 Utsatt praksis

(1) For studenter som har gyldig fravær fra praksis kan fakultetet etter søknad innvilge utsatt praksis. Dokumentasjon for gyldig fravær må leveres senest en uke etter første fraværsdag

(2) Utsatt praksis kan innvilges når det er praktisk gjennomførbart med hensyn til tildeling av praksisplass innenfor de fastsatte praksisperiodene for studiet, og ikke medfører endring i øvrige studenters studieprogresjon.

(3) Fakultetet avgjør om studenter med gyldig fravær fra praksis må ta hele praksisperioden om igjen, og når utsatt praksis kan gjennomføres.

Merknad til § 5-4 Utsatt praksis

Krav om tilstedeværelse kan ikke fravikes selv om studenten fremlegger dokumentasjon for gyldig fravær. Studenten må derfor ta igjen fraværet, enten ved utsatt praksis, eller ved at hele praksisperioden gjennomføres på nytt.

For at utsatt praksis skal innvilges, må studenten fremsette søknad om utsatt praksis og levere dokumentasjon for gyldig fravær. Fakultetet skal vurdere søknaden med hensyn til hva som vil anses som faglig og praktisk forsvarlig, og deretter legge til rette for at fraværet enten tas igjen eller om hele praksisperioden gjennomføres på nytt. Utsatt praksis skal tas igjen når det er praktisk mulig, og skal ikke påvirke andre studenters progresjon, jf. § 5-4 andre ledd.

Fakultetet har ikke hjemmel for å vurdere praksisperioden til ikke bestått dersom studenten leverer dokumentasjon for gyldig fravær og søker om utsatt praksis. Det er heller ikke adgang til å fastsette vilkår som må være oppfylt for at dokumentasjon for gyldig fravær skal godtas.

Dersom studenten ikke fremlegger dokumentasjon for gyldig fravær og ikke søker om utsatt praksis, kan praksisperioden vurderes til ikke bestått, jf. annet ledd.

Dersom samme praksisperiode blir vurdert til ikke bestått to ganger, skal det fattes vedtak om tap av studierett, jf. § 4-5 første ledd bokstav a. Studenten skal varsles skriftlig etter reglene i forvaltningsloven før vedtak om tap av studierett fattes og gis anledning til å uttale seg i saken, jf. forvaltningsloven § 16.

§ 5-5 Antall praksisforsøk

(1) Studenten har adgang til ny praksisperiode én gang dersom første forsøk ble vurdert til «ikke bestått».

(2) En student som får vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger vil miste studieretten, jf. § 4-5. Antall brukte forsøk i et emne videreføres ved nytt opptak.

Merknad til § 5-5 Antall praksisforsøk

(1) Det er ikke adgang til å søke om et tredje praksisforsøk.

(2) Begrensningen i antallet praksisforsøk gjelder også ved nytt opptak til det samme eller et annet studieprogram hvor emnet inngår. Begrensningen gjelder totalt for et emne, også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer. Det avgjørende er om det er gjort to forsøk i det samme emnet.

§ 5-6 Ny eller omarbeidet praksisrapport

Studenten har adgang til å levere ny eller omarbeidet praksisrapport én gang dersom rapporten er vurdert til «ikke bestått».

Merknad til § 5-6 Ny eller omarbeidet praksisrapport

At rapporten skal være omarbeidet innebærer at rapportens faglige innhold må endres, og det er ikke tilstrekkelig bare å gjøre mindre endringer i layout og oppsett.

Kapittel 6. Eksamensformer og karaktersystem

§ 6-1 Eksamensformer

(1) Eksamensformen skal måle studentens kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse i henhold til emnets læringsutbytte.

(2) Følgende eksamensformer kan benyttes:

a. skriftlig eksamen med tilsyn
b. muntlig eksamen
c. hjemmeeksamen
d. praktisk eksamen og arbeid
e. mappevurdering
f. løpende vurdering
g. langsgående vurdering
h. gradsoppgave med eller uten justerende muntlig høring
i. semesteroppgave
j. prosjekt
k. praksis

(3) Fakultetet vurderer om eksamensformene skal benyttes hver for seg eller i kombinasjon, individuelt eller i gruppe. Der hvor det gjennomføres deleksamener i et emne, skal hver deleksamen bestå av én eksamensform.

(4) Eksamen i gruppe, med unntak av bachelor- og masteroppgave, skal ikke utgjøre mer enn 50 prosent av eksamensgrunnlaget i et studieprogram.

(5) Emnets eksamensform, vekting av eventuelle deleksamener og dersom deleksamener kreves bestått i en bestemt rekkefølge, skal fremgå av emneplanen. Varigheten på eksamen skal fremgå av emneplanen. Skriftlig eksamen med tilsyn skal som hovedregel ikke overstige seks timer.

(6) Viserektor for utdanning, mangfold og internasjonalisering kan etter søknad fra fakultetet i særlige tilfeller gi dispensasjon til å benytte andre eksamensformer enn de som fremgår av annet ledd.

(7) Som hovedregel skal den samme eksamensformen benyttes både ved ordinær eksamen og konteeksamen. I særskilte tilfeller kan det fastsettes en annen eksamensform ved konteeksamen, jf. § 7-11. Dette skal fremgå av emneplanen. Alternativ eksamensform skal være faglig jevngod med eksamensformen ved ordinær eksamen.

Merknad til § 6-1 Eksamensformer

(2) a. Skriftlig eksamen med tilsyn innebærer at eksamenen gjennomføres på studiestedet.

(2) b. muntlig eksamen kan gjennomføres både som en selvstendig eksamensform, individuelt eller i gruppe, eller som en individuell, justerende muntlig eksamen i kombinasjon med gradsoppgave.

Muntlig eksamen skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen tilsier noe annet. Det kan gjøres unntak fra regelen om offentlig eksamen dersom tungtveiende grunner tilsier det, jf. uhl. § 11-6 andre ledd.

(2) c. En hjemmeeksamen har et definert start- og sluttidspunkt og har variantene kort og lang hjemmeeksamen. Eksamen kan gå over flere dager, eller gjennomføres som en kortere digital eksamen uten tilsyn innenfor et kortere tidsrom/normalarbeidstid (for eksempel kl. 0800-1200). Varighet på eksamen skal fremkomme av emneplanen.

(2) d. Dette omfatter både kunstnerisk arbeid, labrapporter, feltarbeid med videre.

(2) e. Mappevurdering er et samlebegrep for pedagogiske metoder som tar i bruk mapper for å samle, presentere, dele, vurdere og utvikle studentenes arbeid med medvirkning fra studenten selv med påfølgenderefleksjon over utvalg, grad av åpenhet og progresjon av arbeidene.

En eksamensmappe utarbeides på bakgrunn av kunngjorte kriterier, og bygger på godkjent arbeidsmappe. Ett eller flere (eventuelt deler av) godkjente arbeider i arbeidsmappen kan videreutvikles eller ferdigstilles i eksamensperioden frem til innleveringstidspunktet.

Bare skriftlige arbeider eller andre arbeider som er av en slik art at vurderingen lar seg etterprøve, kan inngå i en eksamensmappe. Skriftlig eksamen under tilsyn kan ikke inngå i mappen. Det gis et felles sensurvedtak som gjelder for alle elementene i eksamensmappen. Ved klage på sensur vil alle elementene i eksamensmappen bli vurdert på nytt.

(2) f. Med «løpende vurdering» menes en vurderingsform der studentens prestasjoner vurderes løpende gjennom studiet gjennom innleveringer eller andre enkeltprestasjoner, og vurderingen av enkeltprestasjonene gis i form av karakter. Disse karakterene på enkeltprestasjoner danner grunnlaget for karakteren for emnet, men emnekarakteren er et selvstendig sensurvedtak, og ikke bare et produkt av karakterene på enkeltprestasjoner. Emnekarakteren fastsettes ut fra en helhetlig vurdering hvor det for eksempel også kan legges vekt på progresjon. Studenten har kun klagerett på det endelige sensurvedtaket (emnekarakteren).

Det anses ikke som en løpende vurdering dersom emnekarakteren fastsettes på grunnlag av vurdering av flere enkeltprestasjoner (deleksamener) hvor det på forhånd er fastsatt hvor mye hver deleksamen vil telle på emnekarakteren, slik at emnekarakteren bare er et produkt av karakterene på deleksamenene og ikke et selvstendig sensurvedtak. I slike tilfeller gjelder klageretten for sensurvedtaket på hver deleksamen.

(2) g. Med langsgående vurdering menes emner der endelig karakter fastsettes på grunnlag av flere vurderinger underveis, hvor en prosentpoengmetode benyttes**. Langsgående vurdering kan bare brukes innenfor TNMs teknologiske emner i henhold til veilederen til Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (NRT).** Eksamen fastsettes til 100 poeng (100 prosent), og den maksimale poengsum som kan oppnås i de ulike vurderingene skal fremgå av emneplanen. Dersom særskilte bidrag/oppgaver må være bestått (oppnå en minimumsscore) må dette også fremkomme av emneplanen. Poengene legges deretter sammen og konverteres til bokstavkarakter etter den såkalte NRT-skalaen. Studenten får en foreløpig tilbakemelding underveis, men har kun klagerett på det endelige sensurvedtaket (emnekarakteren). Ved klage på sensur vil alle elementene i den langsgående vurderingen bli vurdert på nytt, og alle elementene som inngår må derfor være etterprøvbare.

(2) h. En bachelor-/masteroppgave er en skriftlig innlevering som bygger på studentens egen problemstilling, og/eller er formulert i tilknytning til et pågående forskningsprosjekt i fagmiljøet eller et utviklingsprosjekt formulert på bakgrunn av reelle problemstillinger i arbeidslivet. Merk at det er begrensninger i antall forsøk på bachelor- og masteroppgaver, se § 7-6.

Dersom det er fastsatt i emneplanen at det skal gjennomføres justerende muntlig høring før endelig karakter fastsettes, må studenten gjennomføre begge elementene for at det kan gis karakter. Dersom studenten ikke møter til den muntlige høringen, vil konsekvensen være at studenten formelt ikke har gjennomført eksamen. Studenten vil da bli registrert med «ikke møtt», og får ikke sensurvedtak/karakter F. Studenter som ikke møter til muntlig høring, vil heller ikke få anledning til å klage på karakter på den skriftlige delen etter uhl. § 11-10, da det ikke foreligger et formelt sensurvedtak å påklage.

(2) i. En semesteroppgave er en skriftlig innlevering som utføres over en lengre tidsperiode innenfor emnets varighet, basert på oppgitt eller selvvalgt tema og problemstilling.

(2) j. Ved prosjekteksamen skal studentene løse en oppgave eller et problem over en bestemt tidsperiode, som kan være av kortere eller lengre varighet. Ved slutten av prosjektperioden leverer studentene en skriftlig rapport og/eller et produkt og presentasjon som beskriver deres arbeid, funn og konklusjoner.

(2) k. Praksis reguleres i kapittel 5.

(3) Med «i kombinasjon» menes at det fattes ett sensurvedtak ved bruken av to eksamensformer. Skriftlig eksamen under tilsyn kan ikke inngå i en kombinasjonseksamen, men kun som en deleksamen. Dersom flere eksamensformer benyttes som grunnlag for ett samlet sensurvedtak, må dette, samt rekkefølge og hvor stor betydning den enkelte eksamensform skal ha i den endelige og helhetlige karakterfastsettelsen, tydelig fremgå av emneplanen.

Alle elementene i en kombinasjonseksamen må være gjennomført og bestått for å kunne få et endelig bestått resultat. Dette gjelder både ved individuell eksamen og gruppeeksamen.

Ved digital eksamensinnlevering i gruppe godkjenner gruppedeltakerne at en av deltakerne leverer eksamensbesvarelsen på vegne av hele gruppen. Denne godkjenningen gjelder også ved publisering av masteroppgaver og utvalgte bacheloroppgaver i USN Open Archive (USNs vitenarkiv).

Gruppedeltagerne kan be om tilbaketrekking av oppgaven fra USN Open Archive ved å kontakte USNs bibliotek.

(4) Dersom gradsoppgaven er individuell, kan dette inngå i grunnlaget.

(5) For å bestå et emne, må alle deleksamener ha et bestått resultat.

Varighet angis i timer inntil 72 timer, over dette i virkedager. Deleksamener som inngår i samlet karakter, utløser studiepoeng først når samtlige deleksamener i emnet er bestått, jf. § 6-2 femte ledd. Dersom emnet og eksamen går over to semestre, skal dette presiseres i emneplanen. Det skal også fremgå når deleksamener skal gjennomføres (vår- eller høstsemesteret).

(6) Dispensasjonsadgangen kan for eksempel benyttes i forbindelse med nasjonale anbefalinger eller godkjente prosjekter innenfor universitetets satsingsområder.

(7) Dersom eksamensformen endres, må endret eksamensform ivareta læringsutbyttebeskrivelser og læringsaktiviteter på tilsvarende måte som ved ordinær eksamen.

Adgangen til annen eksamensform for konteeksamen etter § 7-11 er ment som en snever unntaksbestemmelse. Annen eksamensform skal fremgå av emneplanen slik at dette er forutsigbart for studentene. Der hvor det ikke er fastsatt en alternativ eksamensform for konteeksamen, kan det ikke gis konteeksamen med en annen eksamensform enn ved ordinær eksamen. Bruken av alternative eksamensformer skal løpende drøftes med tillitsvalgte for klassen og studentrådsleder.

Universitets- og høyskoleloven

§ 6-2 Karaktersystem

(1) Ved sensur av eksamen, skal det som hovedregel benyttes karakterer etter en skala med fem trinn fra A til E for bestått, og F for ikke bestått. Fakultetet selv kan bestemme at anbefalte karakterbeskrivelser fra nasjonale fagråd skal benyttes i tillegg.

(2) Den graderte karakterskala innebærer følgende generelle, ikke fagspesifikke beskrivelser:

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

(3) Bokstavkarakterer skal som hovedregel brukes i et omfang på minst tre fjerdedeler av antall studiepoeng for studieprogrammet.

(4) Vekting av delkarakterer ved beregning av sluttkarakter skal fremgå av emneplanen. Vanlige forhøyningsregler gjelder. Den endelige karakteren fastsettes som bokstavkarakter.

(5) Deleksamener som inngår i grunnlaget for endelig karakterfastsetting skal ha samme karaktersystem.

Merknad til § 6-2 Karaktersystem

Karaktersystemet ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, jf. uhl. § 11-7 første ledd.

Vurdering av obligatoriske aktiviteter er ikke et sensurvedtak, og vurderes som godkjent/ikke godkjent, jf. § 7-2 andre ledd.

(3) Bestått/ikke-bestått kan brukes for inntil én fjerdedel av antall studiepoeng for studieprogrammet. Valgt karaktersystem skal fremgå av emneplanen. For rammeplanstyrte utdanninger og doktorgradsutdanningene kan denne bestemmelsen måtte fravikes, jf. § 1-1 annet og tredje ledd.

(5) Deleksamener som inngår i samlet karakter, utløser studiepoeng først når samtlige deleksamener i emnet er bestått.

Kapittel 7. Eksamen

§ 7-1 Vilkår for å avlegge eksamen

(1) Vilkår for å avlegge eksamen skal fremgå av emneplanen. Det kan stilles krav i emneplanen om obligatoriske aktiviteter. Dersom det stilles krav om obligatoriske aktiviteter, må disse være godkjente før studenten kan avlegge eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler § 11-4 andre ledd. Tilsvarende kan det stilles krav i studie- eller emneplanen om at bestemte eksamener skal være bestått, eller et minimum antall studiepoeng er avlagt, før studenten kan melde seg til undervisning/eksamen i ett eller flere andre emner, eller fortsette studiet.

(2) Studenter som innen fristen ikke har betalt semesteravgift etter forskrift om studentsamskipnader § 17 eller annen avgift fastsatt i samsvar med forskrift til universitets- og høyskoleloven, har ikke rett til å avlegge eksamen.

Merknad til § 7-1 Vilkår for å avlegge eksamen

(1) Godkjente obligatoriske aktiviteter skal foreligge to uker før eksamensdato. Studenten skal i rimelig tid og senest innen én uke før eksamen få informasjon hvis obligatoriske aktiviteter ikke er godkjent. Resultatet kunngjøres for studentene i Studentweb.

Det må fremgå av studie- og emneplanen om konsekvensen etter første ledd andre punktum er at studenten ikke får anledning til å delta i undervisningen, eller om studenten får anledning til å delta i undervisningen, men ikke kan melde seg opp til eksamen.

(2) Bestemmelsen omfatter betalingsstudier.

Forskrift om studentsamskipnader

Universitets- og høyskoleforskriften kapittel 4

§ 7-2 Obligatoriske aktiviteter

(1) Dersom det stilles krav om obligatoriske aktiviteter, skal dette fremgå av emneplanen. En obligatorisk aktivitet skal være gjennomført og godkjent for at studenten kan gå opp til eksamen og fortsette studiet. En obligatorisk aktivitet gis for å fremme studentenes progresjon og utvikling, og må gi de kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å oppnå læringsutbyttene.

(2) Obligatoriske aktiviteter vurderes som godkjent eller ikke godkjent. Det er ikke klagerett på vurderingen av ikke godkjente obligatoriske aktiviteter. Det kan fattes vedtak om tap av eksamensrett dersom studenten ikke har fått godkjent obligatoriske aktiviteter.

(3) En student som ikke får en obligatorisk aktivitet godkjent har som hovedregel rett til ett nytt forsøk. Dette gjelder ikke for obligatoriske aktiviteter som krever tilstedeværelse eller deltakelse som gjennomføres kun én gang, eller hvis studenten ikke har gjort et reelt første forsøk.

(4) Ved dokumentert sykdom og i andre særlige tilfeller, kan fakultetet der hvor dette er faglig forsvarlig og praktisk mulig, gi et nytt forsøk eller fritak fra obligatorisk aktivitet. Det er normalt en forutsetning at studenten utfører andre aktiviteter som fastsettes av fakultetet og som vurderes til godkjent.

(5) Godkjente obligatoriske aktiviteter i et emne gjelder inntil det blir gjort større endringer i emnets innhold eller det fremkommer tydelig i emneplanen hvor lenge den godkjente obligatoriske aktiviteten kan anses som gyldig.

Merknad til § 7-2 Obligatoriske aktiviteter

(1) Krav om obligatoriske aktiviteter kan bare benyttes som krav til at studentene skal kunne gå opp til eksamen, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-4 andre ledd. Med obligatoriske aktiviteter menes både obligatoriske arbeider og obligatorisk deltakelse i aktiviteter. Eksempler er obligatoriske innleveringer, prøver, labrapport, prosjektarbeid, veiledning, fremmøte/deltakelse i forelesninger, undervisning og samlinger, laboratoriearbeid, ferdighetstrening, praktiske øvelser, kliniske studier, kurs, seminarer og samlinger, feltarbeid, ekskursjoner eller andre obligatoriske krav som inngår i et emne.

Formålet med krav om obligatoriske aktiviteter kan være å sikre at studenten er tilstrekkelig faglig kvalifisert. Obligatoriske aktiviteter skal bidra til progresjon i studiet eller som hjelp for å oppnå et bestemt læringsbytte. Det kan også stilles krav til studentenes oppmøte og deltakelse gjennom samarbeid og diskusjoner, når det er viktig for å ivareta studiekvaliteten for hele studentgruppen.

(2) Obligatoriske aktiviteter er satt som vilkår for å ha rett til å avlegge eksamen eller delta i praksis , uten at resultatet inngår i beregningsgrunnlaget for karakterfastsettelsen.

Vurderingen av obligatoriske aktiviteter er i utgangspunktet individuell, også ved gruppegjennomføringer, med mindre annet er angitt i emneplanen.

Dersom obligatoriske aktiviteter ikke er godkjente før eksamensgjennomføringen, fatter fakultetet vedtak om tap av eksamensrett, jf. forskriften § 7-1 første ledd, og studenten må vente til neste ordinære eksamensgjennomføring. Det forutsettes at de obligatoriske aktivitetene er godkjente før eksamen kan avlegges ved neste ordinære eksamensavvikling. Studenter som mister retten til å avlegge eksamen må selv melde seg opp på nytt i emnet. Studenten følger den til enhver tid gjeldende emneplanen. Vedtak om tap av eksamensrett kan påklages som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 28.

(3) Studenten skal som hovedregel gis anledning til ett nytt forsøk før eksamen dersom det obligatoriske arbeidet ikke blir godkjent ved første forsøk. To forsøk gis for obligatoriske arbeider som i sin form kan gjennomføres kun to ganger. Krav til tilstedeværelse og deltakelse i aktiviteter som gjennomføres kun én gang, vil i sin naturlige form ikke kunne gis to forsøk.

Der hvor retten til å gå opp til eksamen knytter seg til et gitt antall godkjente arbeider (for eksempel at 4 av 5 arbeidskrav må være godkjent) tas det først stilling til om studenten har rett til å ta eksamen når alle de obligatoriske arbeidene er gjennomført. Dersom ett eller flere av disse arbeidskravene ikke blir godkjent, skal studenten gis anledning til et nytt forsøk til å få arbeidskravene godkjent før eksamensgjennomføringen.

Studenter som ikke har gjennomført obligatorisk aktivitet innen opprinnelig frist, og som ikke har gyldig fravær, får normalt ikke adgang til et nytt forsøk før eksamensgjennomføringen. Et nytt forsøk ved slike tilfeller innvilges bare når studenten kan dokumentere særskilte grunner. Neste mulighet for å gjennomføre ikke godkjente obligatoriske aktiviteter er normalt neste gang det aktuelle emnet tilbys. Dersom det foreligger faglige gode grunner, for eksempel progresjonskrav for det videre studieløpet, kan fakultetet beslutte å gjennomføre ytterligere forsøk.

Fritak fra obligatoriske aktiviteter gis som hovedregel bare dersom studenten kan dokumentere tilsvarende kunnskaper og/eller ferdigheter. Unntaket i siste setning skal forstås som en snever unntaksbestemmelse, forbeholdt helt spesielle tilfeller knyttet til sykdom eller andre særlige tilfeller, og studentens faktiske forutsetning til å gjennomføre den alternative aktiviteten.

(4) Dette gjelder ut over retten til nytt forsøk etter tredje ledd, uavhengig av til hvilket forsøk det foreligger gyldig fravær. Gyldig fravær skal dokumenteres, og kan omfatte sykdom, ulykke eller dødsfall i nærmeste familie, deltagelse i lovpålagte råd, utvalg og nemnder og pliktig militærtjeneste, jf. forskriften § 4-3. Listen er ikke uttømmende. Fakultetet kan etter søknad også innvilge utsatt innleveringsfrist på dette grunnlaget, dersom den obligatoriske aktiviteten er av en slik art at dette er gjennomførbart. I vurderingen må det også tas hensyn til om en utsettelse kan påvirke andre studenters læringsprosesser.

(5) Studenten er selv ansvarlig for å kontrollere at tidligere godkjente obligatoriske aktiviteter fortsatt gjelder.

KS-7.6 Rutine om obligatoriske aktiviteter

§ 7-3 Rett til å avlegge eksamen som privatist

(1) Personer som oppfyller opptakskravene og andre vilkår for å avlegge eksamen, men som ikke er innvilget opptak, kan søke om adgang til å avlegge eksamen i et emne som privatist.

(2) Privatister har ikke adgang til å avlegge eksamen i emner som har obligatoriske aktiviteter, praksis eller i emner hvor eksamensforsøkene er brukt opp.

(3) Studenter som er utestengt fra universitetet i henhold til universitets- og høyskoleloven kapittel 12 har ikke adgang til å avlegge eksamen som privatist i utestengingsperioden.

Merknad til § 7-3 Rett til å avlegge eksamen som privatist

(1) Privatistenes rettigheter begrenser seg til adgang til å delta i offentlige forelesninger, og til å avlegge eksamen. For å kunne avlegge eksamen må privatisten ha studiekompetanse for emnet og oppfylle eventuelle, spesielle opptakskrav og forkunnskapskrav. Søknad om å avlegge eksamen som privatist behandles av fakultetet.

(2) Privatister har som hovedregel ikke adgang til å avlegge eksamen i emner som inngår i oppdragsfinansierte studier eller studier med egenbetaling.

Bestemmelsen i andre ledd er ikke til hinder for at tidligere studenter, som har gjennomført obligatoriske aktiviteter i det aktuelle emnet, kan ta eksamen som privatist. Dette betinger at fakultetet vurderer den/de obligatoriske aktiviteten(e) til fortsatt å være tilstrekkelig faglig relevante, jf. § 7-2 sjette ledd. Universitets- og høyskoleforskriften kapittel 4

§ 7-4 Eksamensavgift for privatister

Rektor kan fastsette at de som ikke er tatt opp som studenter til et emne, skal betale avgift i tillegg til semesteravgiften som skal dekke universitetets merutgifter ved eksamen, jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven § 4-3 første ledd.

Merknader til § 7-4 Eksamensavgift for privatister

Eksamensavgiften beregnes per enkelteksamen, uavhengig av om studenten avlegger flere eksamener i samme semester.

Studiepoeng per eksamen	Eksamensavgift
0 – 14	Kr. 3000
15 – 29	Kr. 4000
30 og over	Kr. 5000
Eksamen som omfatter hjemmeoppgaver, produktvurdering og lignende	Kr. 6000

§ 7-5 Eksamensavgift på betalings- og oppdragsstudier

Fakultetet kan fastsette en eksamensavgift for eksamensforsøk ut over første ordinære eksamensforsøk, for studenter som er tatt opp til utdanning etter forskrift til universitets- og høyskoleloven § 4-6.

Merknad til § 7-5 Eksamensavgift på betalings- og oppdragsstudier

Bestemmelsen gjelder studenter som er tatt opp til enkeltemner og videreutdanning med studieavgift. Bestemmelsen omfatter ikke studenter som betaler studieavgift som følge av at de tilhører land utenfor EU/EØS. Dette må fremkomme av emneplanen. Studieavgiften omfatter bl.a. avleggelse av første forsøk på ordinær eksamen. Ved ytterligere forsøk fastsettes det en eksamensavgift. Studenter som har gyldig fravær ved første ordinære eksamen, vil få anledning til å ta ny eksamen uten å bli fakturert for dette.

Eksamensavgiften beregnes per enkelteksamen, uavhengig av om studenten avlegger flere eksamener i samme semester.

Studiepoeng per eksamen	Eksamensavgift
0 – 14	Kr. 3000
15 – 29	Kr. 4000
30 og over	Kr. 5000
Eksamen som omfatter hjemmeoppgaver, produktvurdering og lignende.	Kr. 6000

§ 7-6 Eksamensforsøk

(1) En student kan avlegge eksamen i det samme emnet inntil fire ganger. Ved nytt opptak gis studenten fire nye forsøk i emnet.

(2) Studenten har to forsøk på bacheloroppgave, masteroppgave og andre større oppgaver. Studenten har to forsøk i praksis, jf. § 5-5.

(3) Studenter som har studierett kan unntaksvis søke om et femte eksamensforsøk i obligatoriske emner som er en del av et studieprogram som ikke tilbys ved andre utdanningsinstitusjoner.

(4) Ved flere forsøk teller beste karakter. Det kan stilles krav om at studenten må følge undervisningsopplegget og gjennomføre eventuelle obligatoriske aktiviteter etter § 7-1 på nytt.

(5) Med tellende forsøk menes at studenten:

a. har bestått eksamen
b. trekker seg etter avmeldingsfristens utløp eller under eksamen
c. ikke møter til eksamen
d. ikke leverer skriftlig eksamen innen oppgitt frist
e. ikke leverer bachelor- eller masteroppgave innen ordinær eller utsatt frist
f. får karakteren F/«ikke bestått»
g. får eksamen annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk

(6) Fakultetet kan i emneplanen angi vilkår for å innvilge utsatt innleveringsfrist for gradsoppgave. Fakultetet kan også bestemme om oppgaven kan innleveres i ny eller omarbeidet form. Dersom vilkårene for andre forsøk ikke er oppfylt, fatter fakultetet et avvisningsvedtak.

Merknad til § 7-6 Eksamensforsøk

(1) Begrensningen i antall eksamensforsøk gjelder totalt for et emne, også dersom emnet har skiftet emnekode, inngår med ulik kode i flere studieprogrammer eller inngår i ny form i et studieprogram i tilknytning til en overgangsordning. Antall eksamensforsøk gjelder uavhengig av om emnet er betalings- eller bevilgningsfinansiert.

Studenten har ved nytt opptak rett på å få nye fire forsøk i det aktuelle emnet hvor forsøkene er brukt opp. Dette gjelder kun for det emnet der eksamensforsøkene er brukt opp, og ikke i øvrige emner der studenten fortsatt har flere forsøk igjen. For å aktivere retten må studenten selv søke om nye forsøk, da dette må registreres manuelt i emnet.

(2) Det kan ikke søkes om et tredje eksamensforsøk for denne kategorien. Ved nytt opptak gis det ikke nye forsøk i denne kategorien.

Se for øvrig sjette ledd hvor det fremkommer at fakultetet selv legger premissene for om andre forsøk skal skje ved å innlevere ny oppgave eller om det er tillat å omarbeide oppgaven innlevert ved første forsøk.

(3) Adgangen til å innvilge et femte eksamensforsøk er snever, og gis kun i tilfeller hvor emnet er obligatorisk for å kunne fullføre graden i en utdanning det ikke finnes tilsvarende av andre steder i Norge. Dette vil være tilfelle der andre emner ikke kan faglig godkjennes av USN, og innpasses i utdanningsplanen, slik tilfellet i hovedsak vil være for emner innenfor optometri og enkelte maritime utdanninger. Søknad om et femte forsøk skal begrunnes, og dokumenteres når dette er relevant. Dette beror på en helhetlig, skjønnsmessig vurdering hvor det blant annet kan vektlegges hvor langt i studieløpet studenten har kommet og studentens eksamenshistorikk (for eksempel flere «ikke møtt» til eksamen). Studenter som har bestått resultat, vil ikke få innvilget er femte eksamensforsøk.

(4) For gradsoppgaver gis det totalt to forsøk uavhengig av et bestått resultat. Beste karakter gjelder også ved andre forsøk på gradsoppgaver.

(5) Gyldig fravær ved eksamen etter § 7-11 teller ikke som eksamensforsøk.

(6) Fakultetet kan i emneplanen angi om studenten må gi begrunnet og dokumentert søknad om utsettelse, søknadsfrist, samt hvor lang utsettelse studenten kan få innvilget. Studieveiledere og eksamenskontoret må involveres ved utsettelse og avmelding for å sikre videre oppfølging av eksamen, rettighetstilgang og avsluttende studieløp.

Det er fakultetet som må avgjøre om det er faglig forsvarlig å tillate at en gradsoppgave leveres i omarbeidet form. Ved gruppeinnlevert gradsoppgave vil omarbeiding ikke la seg gjøre, med mindre hele gruppen ønsker å levere på nytt.

At en gradsoppgave skal være omarbeidet, innebærer at oppgaven må endres betydelig for at den skal kunne leveres på nytt. Det er ikke tilstrekkelig bare å gjøre mindre endringer i layout og oppsett. Ved omarbeidet oppgave, må endringene også være vesentlige i det faglige innholdet, men må være av en slik art at oppgaven fortsatt er innenfor godkjent problemstilling/prosjektbeskrivelse. Dersom oppgaven vurderes som tilstrekkelig faglig omarbeidet, vil ny sensur kunne gjennomføres. I motsatt fall blir oppgaven ansett som ikke levert, og registreres i FS som «ikke møtt». I disse tilfellene må det fattes et avvisningsvedtak, som kan påklages. Fakultetet bestemmer hvem som vurderer og avgjør om oppgaven er tilstrekkelig omarbeidet til å kunne fremlegges for sensur (f.eks. emneansvarlig). Ved omarbeiding av gradsoppgave er det er adgang til å gjenbruke første innlevering uten

kildehenvisning til denne, uten at det anses som fusk. Det er ikke nødvendig å angi i forordet at oppgaven er omarbeidet, da det vil hefte ved studenten senere dersom oppgaven blir publisert. Tidligere levert arbeid kan hukes vekk i plagiatverktøyet. Det kan gis ekstra veiledning ved omarbeiding av oppgaven. Denne veiledningen bør ikke overstige mer enn ti prosent av det opprinnelige timetall med veiledning.

Ny bachelor- eller masteroppgave kan også være innenfor ny problemstilling/prosjektbeskrivelse. Det kan benyttes samme sensorkommisjon ved sensur.

Det bør legges til rette for at studentene skal kunne levere oppgaven i påfølgende semester.

§ 7-7 Oppmelding til eksamen

(1) Studenten har frist for oppmelding til eksamen innen 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret.

(2) Oppmeldingsfrist til konteeksamen etter §§ 7-11 og 7-12 er fire uker før eksamensdato hvis ikke annet er oppgitt.

(3) Studenten er selv ansvarlig for å kontrollere i Studentweb at oppmeldingen til eksamen er korrekt.

Merknad til § 7-7 Oppmelding til eksamen

Rutiner og frister kan avvike for videreutdanninger.

(1) Oppmelding til eksamen gjøres i Studentweb.

(2) Oppmeldingsfrist for ny eksamen skal kunngjøres i Studentweb i god tid. Endelig eksamensdato fastsettes etter oppmeldingsfristen for å unngå kollisjon med andre eksamener.

§ 7-8 Avmelding fra eksamen

(1) Studenten kan melde seg av eksamen i et emne innen kunngjort avmeldingsfrist, eller senest to uker før eksamensdato.

(2) For bachelor- og masteroppgaver er avmeldingsfristen fire uker hvis ikke annet er fastsatt i emneplanen. Studenten må informere fakultetet skriftlig om avmeldingen.

(3) Det kan i særlige tilfeller innvilges adgang til avmelding også etter fristene som angitt i første og annet ledd.

Merknad til § 7-8 Avmelding fra eksamen

Avmelding foretas som hovedregel i Studentweb.

(1) Avmeldingsfristen gjelder alle eksamensformer, inkludert praksis. For bachelor- og masteroppgave gjelder egen frist, jf. andre ledd.

(2) Antall veiledningstimer som er mottatt frem til studenten foretar avmelding skal noteres. Merk at dersom studenten melder seg av eksamen, kan studenten risikere å miste studieretten sin med

grunnlag i for lav studiepoengproduksjon, jf. § 4-2. Studenten bør i disse tilfellene derfor vurdere å samtidig søke om permisjon/redusert studieprogresjon.

(3) Særlige tilfeller kan være omstendigheter som er utenfor studentens kontroll, som dokumentert sykdom, pliktig militærtjeneste eller annet.

§ 7-9 Tidspunkt for eksamen

(1) Eksamensdato kunngjøres i Studentweb.

(2) Oversikt over eksamensdatoer ved ordinær eksamen skal normalt foreligge ved semesterstart, og senest 1. oktober og 1. mars.

(3) Eksamen avholdes som hovedregel i det semesteret undervisningen i emnet avsluttes.

Merknad til § 7-9 Tidspunkt for eksamen

(2) Tidspunkt for ordinære eksamener i emner som inngår i et studieprogram skal ikke kollidere. Dette kravet gjelder ikke for konteeksamener. For EVU-tilbud kan dette avvike.

§ 7-10 Ordinær eksamen

(1) Ordinær eksamen gjennomføres i det semesteret som er angitt i emneplanen. Innenfor samme eksamensperiode skal det normalt arrangeres kun én ordinær eksamen i samme emne.

(2) Ved innlevering av eksamen kan det innvilges inntil 48 timers utsettelse, dersom studenten umiddelbart ved skriftlig legeerklæring eller annen etterprøvbar dokumentasjon kan dokumentere at forsinkelsen skyldes egen akutt sykdom eller ulykke. Tilsvarende gjelder ved sykdom, dødsfall, ulykke eller lignende i nær familie, eller andre forhold som er utenfor studentens kontroll. I særlige tilfeller kan det innvilges lengre frist enn 48 timer.

Merknad til § 7-10 Ordinær eksamen

(2) Søknad om utsatt innlevering sendes seksjon for eksamen. Andre regler kan gjelde for videreutdanninger.

Utsettelse av innlevering av hjemmeeksamen i inntil 48 timer inkluderer helg/helligdager.

Unntaket i siste setning skal forstås som en snever unntaksbestemmelse og fastsettes etter en skjønnsmessig vurdering. Det skal som hovedregel ikke gis en utsettelse som overstiger den aktuelle eksamens varighet.

§ 7-11 Kontinuasjonseksamen

(1) Dersom det er studenter som har resultat F/ikke bestått eller gyldig fravær ved ordinær eksamen, arrangeres det som hovedregel konteeksamen påfølgende semester. Unntak er eksamensformer som av faglige grunner ikke kan gjennomføres som konteeksamen.

(2) Når det blir arrangert konteeksamen for studenter etter første ledd, kan som hovedregel også studenter som har fått bestått resultat eller ikke har møtt til tidligere eksamen, melde seg opp til konteeksamen så fremt vilkår for å avlegge eksamen er oppfylt.

(3) Innenfor samme studieår skal det som hovedregel arrangeres kun én konteeksamen i samme emne. Ved studieprogrammer med progresjonsbestemmelser, eller for studenter i siste semester av studieprogrammet, kan studenten som hovedregel avlegge konteeksamen innenfor samme semester, eller så tidlig som mulig i påfølgende semester.

(4) Som gyldig fravær regnes egen sykdom, eller alvorlig sykdom, dødsfall eller ulykke i nærmeste familie eller andre særlige grunner. Fravær som skyldes studentens egne handlinger, godkjennes ikke. Fravær som blir godkjent, teller ikke som eksamensforsøk, og registreres som «gyldig fravær».

(5) Studenter som ikke avlegger eksamen, må senest innen én uke etter eksamensdato eller fastsatt frist levere skriftlig dokumentasjon for gyldig fravær. Dokumentasjonen må angi eksamensdato, og skal som hovedregel være datert senest på eksamensdagen eller dato for innleveringsfrist.

(6) Studenter som møter, men som blir syke under eksamen, velger om de vil levere eller trekke besvarelsen. Ved levering vil besvarelsen sensureres. Når besvarelsen trekkes, må legeerklæring som angir fraværsgrunn leveres til seksjon for eksamen innen én uke etter eksamensdato for å unngå bruk av et tellende eksamensforsøk. Legeerklæringen skal som hovedregel være utstedt på eksamensdagen.

(7) Dersom besvarelsen er levert til sensurering, kan ikke studenten etterpå påberope seg sykdom.

(8) Konteeksamen gjennomføres med samme emneplan som ved siste ordinære eksamen. Det er deretter studentens eget ansvar å kontrollere hvilken emneplan og pensum/litteraturliste som gjelder.

Merknad til § 7-11 Kontinuasjonseksamen

(1) Bestemmelsen regulerer hva som utløser at konteeksamen blir satt opp i et emne. Konteeksamen settes opp i de tilfeller hvor en eller flere studenter har strøket eller hatt gyldig fravær ved siste ordinære eksamen. Bestemmelsen omfatter også gradsoppgaver.

Adgangen til annen eksamensform for konteeksamen er ment som en snever unntaksbestemmelse, jf. § 6-1 sjuende ledd. Annen eksamensform skal fremgå av emneplanen slik at dette er forutsigbart for studentene. Der hvor det ikke er fastsatt en alternativ eksamensform for konteeksamen, kan det ikke gis konteeksamen med en annen eksamensform enn ved ordinær eksamen. Bruken av alternative eksamensformer skal løpende drøftes med tillitsvalgte for klassen og studentrådsleder.

Dersom det av faglige grunner ikke kan arrangeres konteeksamen må dette fremgå av emneplanen. Fakultetet må i forkant ha vurdert om det er mulig å gjennomføre konte med alternativ eksamensform, jf. § 6-1 sjuende ledd.

(2) Når det blir arrangert konteeksamen etter første ledd, kan det også gis adgang til eksamen for andre studenter som ønsker det. Dette kan være studenter som har resultatet ikke møtt/levert eksamen, trakk seg før avmeldingsfristen, har fått annullert tidligere eksamen som følge av fusk eller har bestått eksamen og ønsker å forbedre karakter.

Merk at studenten kan tape retten til konteeksamen dersom progresjonskravene etter § 4-2 ikke er oppfylt.

(3) Dette gjelder bare for studieprogrammets avsluttende emner i siste semester, og omfatter ikke eventuelle forsinkelser i emner fra første og andre studieår ("hengefag") som den enkelte student har. Emner i siste semester i et årsstudium er omfattet.

(4) Gyldig fravær som skyldes sykdom må dokumenteres fra autorisert helsepersonell.

(5) Dokumentasjon skal leveres seksjon for eksamen på digitalt nettskjema.

(8) Det kan i emneplanen være særskilte krav for å avlegge konteeksamen. Det skal fremgå av emneplanen dersom konteeksamen i et emne unntaksvis skal gjennomføres med annen eksamensform enn ved ordinær eksamen, jf. § 6-1 sjuende ledd.

§ 7-12 Kontinuasjonseksamen ved avvikling av et emne eller studieprogram

Når et emne eller studieprogram tas ut av undervisningstilbudet, plikter universitetet å arrangere konteeksamen i påfølgende semester. Hvis det fremdeles gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått» eller gyldig fravær i et emne som har utgått, arrangeres konteeksamen en siste gang i derpå følgende semester.

Merknad til § 7-12 Kontinuasjonseksamen ved avvikling av et emne eller studieprogram

Ved avvikling av siste gangs eksamen i påfølgende semester skal det legges til rette for at alle kvalifiserte studenter kan få melde seg opp til eksamen. Dersom det deretter gjenstår studenter som har karakteren F/«ikke bestått» eller gyldig fravær, skal det settes opp en siste konteeksamen. Det er fakultetet som oppretter den siste konteeksamenen.

Når et emne endrer emnekode og/eller emnenavn, men har det samme faglige innholdet og i all hovedsak det samme omfang som det opprinnelige emnet, anses ikke dette som et nytt emne, og det skal derfor ikke avvikles sistegangseksamener. Studenter som ikke har gyldig resultat i emnet, må i slike tilfeller melde seg opp til neste ordinære eksamen i dette emnet.

§ 7-13 Språk og målform

(1) Eksamensoppgaven skal som hovedregel utformes og besvares på undervisningsspråket som fremgår av emneplanen. Dette gjelder for alle eksamensformer.

(2) Eksamensoppgaven skal utformes på både bokmål og nynorsk, med mindre alle studenter oppmeldt til eksamen har valgt samme skriftspråk, jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven § 5-1.

(3) Studenten kan søke om å få besvare eksamen eller andre skriftlige arbeider som inngår i vurderingsgrunnlaget på et annet språk enn undervisningsspråket. For bachelor- og masteroppgaver kan studenten avtale dette direkte med veileder.

Merknad til § 7-13 Språk og målform

(1) Der undervisningen gis på engelsk eller annet fremmedspråk for at studentene skal utvikle evnen til å forstå og utøve faget i en internasjonal sammenheng, må undervisningen og eksamensoppgaven gis på engelsk eller det aktuelle fremmedspråket, selv om det ikke deltar fremmedspråklige

studenter ved studieprogrammet. Det skal normalt ikke gis tillatelse til å besvare eksamensoppgaven på norsk i emner hvor undervisningsspråket er engelsk.

(2) Universitetet kan etter universitets- og høyskoleforskriften § 5-2 vedta unntak fra bestemmelsen når det er nødvendig å prøve fagspesifikke ferdigheter i nynorsk og bokmål i utdanningene. Det kan også vedtas unntak for bestemte enkelteksamener dersom andre særlige grunner taler for det. Unntak må vedtas senest to måneder før den aktuelle eksamenen avholdes. Det er klagerett på vedtak om unntak, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 5-3

(3) Ved studier med norsk som undervisningsspråk gis det som hovedregel ikke tillatelse til å besvare eksamen på engelsk eller andre språk, med unntak for svensk eller dansk. Dersom spesielle faglige hensyn tilsier det, kan andre språk unntaksvis innvilges for enkelteksamener, forutsatt at det ikke er til hinder for sensorer og eventuelle klagesensorer og ikke fører til ulik behandling av studentene og/eller gir enkeltstudenter en vesentlig fordel. Når det gjelder gradsoppgaver avtales dette direkte med veileder og er ikke nødvendig å søke om via nettskjema. Avtale om unntak om språk må formaliseres i veiledningsavtalen. Søknad fremsettes på universitetets skjema for tilrettelegging innen fastsatt frist, jf. § 7-15.

Universitets- og høyskoleforskriften kapittel 5

§ 7-14 Hjelpemidler ved skriftlig eksamen

(1) Tillatte hjelpemidler skal opplyses om ved emnestart, i tilknytning til den enkelte eksamen, samt tydelig fremgå av emneplanen og eksamensoppgavens forside.

(2) Studenten har selv ansvar for å ta med tillatte hjelpemidler til eksamen, samt gjøre seg kjent med hvordan disse virker.

(3) Studenten plikter å gjøre alle hjelpemidler tilgjengelig for kontroll.

(4) Ved digital eksamen gjennomføres eksamen normalt på studentens pc. Det er ikke tillatt å bruke elektronisk utstyr til kommunikasjon i eksamenslokalet eller med omverdenen.

(5) Bruk eller besittelse av ulovlige hjelpemidler i forbindelse med gjennomføring av eksamen, betraktes som fusk eller forsøk på fusk, jf. § 8-7.

§ 7-15 Tilrettelegging ved eksamen

(1) Studenter som ved spesialist- eller legeerklæring dokumenterer fysiske og/eller psykiske funksjonsnedsettelser, har rett til å få eksamen tilrettelagt så langt det er praktisk mulig.

(2) Frist for å levere søknad om tilrettelegging ved eksamen er 15. september for høstsemesteret, og 15. februar for vårsemesteret. Universitetets skjema skal benyttes, og dokumentasjon kan ettersendes innen fire uker. Unntak fra fristen gjøres kun der det dokumenteres at behovet for tilrettelegging oppstår etter fristens utløp, eller ved andre særlige grunner.

(3) Søknaden må inneholde relevant dokumentasjon fra sakkyndig, som for eksempel lege, psykolog, logoped eller annen spesialist. Det skal som hovedregel søkes for hvert studieår, med mindre behovet for tilrettelegging er varig. Dokumentasjonen må inneholde en beskrivelse av funksjonsnedsettelsen og behovet for tilrettelegging.

(4) Tilretteleggingen skal oppveie for de ulemper funksjonsnedsettelsen gir ved eksamen. Tilretteleggingen skal ikke gi en fordel i forhold til medstudenter, og må ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles for vurdering av oppnådd læringsutbytte. Tiltak som innvilges skal være tilstrekkelig, men vil ikke alltid være optimale ut fra studentens egne ønsker eller vurdering av behov.

(5) Vedtak om og varigheten av individuell tilrettelegging ved eksamen fattes på bakgrunn av studentens søknad, vurdering av dokumentasjon fra sakkyndig, bestemmelser gitt i lov og forskrift, samt faglige hensyn. En diagnose gir ikke automatisk rett til tilrettelegging.

Merknad til § 7-15 Tilrettelegging ved eksamen

(1) Individuell tilrettelegging til eksamen skal ha som formål å oppveie de ulempene funksjonsnedsettelsen medfører for studenten i eksamenssituasjonen, samtidig som det i størst mulig grad skal sørges for at studentene prøves likt.

Tilretteleggingen skal som utgangspunkt tilpasses studentens behov og avhjelpe den ulempen som den dokumenterte tilstanden til studenten innebærer. Dette kan medføre individuelle forskjeller ut fra studentens behov og tilstand.

Tilretteleggingsmuligheter

Det kan gis tilrettelegging i form av utvidet eksamenstid, regulerbar stol, bruk av medbrakt spesialstol, rettskrivingsordbok, rom med færre studenter og lignende. Der hvor det foreligger særlige tilfeller kan studenten etter søknad innvilges dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted, jf. § 7-16 tredje ledd. Dette vurderes også som tilrettelegging ved eksamen.

Endring av eksamensform innvilges som hovedregel ikke. I godt dokumenterte tilfeller kan dette unntaksvis vurderes for enkelteksamener og ikke hele studieprogrammet, da eksamensformen må ses i sammenheng med læringsutbyttebeskrivelser og fagspesifikke krav.

Konsentrasjonsvansker og eksamensangst er tilstander som i seg selv ikke gir grunnlag for tilrettelegging. Unntak kan være at tilstanden er av så alvorlig karakter at den regnes som en funksjonsnedsettelse. Behovet må dokumenteres av lege/sakkyndig.

Utydelig håndskrift, dårlige skriveferdigheter eller dårlige digitale ferdigheter gir som hovedregel ikke rett til tilrettelegging ved eksamen.

Utvidet eksamenstid

Studenter som har annet morsmål enn norsk, og som har bodd i Norge i mindre enn tre år, kan søke om utvidet tid ved eksamen.

Det innvilges som hovedregel ikke utvidet tid ved lang hjemmeeksamen eller muntlig/praktisk eksamen. Dersom det i særskilte tilfeller foreligger dokumentert behov for utvidet tid ved hjemmeeksamen, kan utvidet tid vurderes med inntil 25 prosent av varigheten på eksamen, maksimalt inntil 48 timer.

Studenter som ønsker å amme under gjennomføring av skoleeksamen, og studenter som kan dokumentere andre, særlige behov, kan søke om å få utvidet eksamenstid.

Utvidet eksamenstid tilsvarer et tillegg på 30 minutter ved skriftlig eksamen med tilsyn og kort hjemmeeksamen av tre og fire timers varighet, og én time ved skriftlige eksamen eller kort

hjemmeeksamen med varighet fem timer eller mer. Ved eksamen under tre timers varighet gis et tillegg i tid på ti minutter per time.

I særskilte, dokumenterte tilfeller kan det innvilges utvidet eksamenstid med inntil én time ved eksamen med varighet på fire timer eller mindre, og inntil to timer ved eksamen med varighet på fem og seks timer.

Allergi, astma, diabetes og/eller migrene gir som hovedregel ikke grunnlag for individuell tilrettelegging ved eksamen. Dersom studenten likevel kan dokumentere en tilstand som gir grunnlag for tilrettelegging, kan det innvilges utvidet tid til gjennomføringen, herunder for eksempel tid til medisinering og hvile.

Hjelpemidler for rettskriving

Det er ikke adgang til å bruke retteprogram ved eksamen i norsk eller andre språkfag.

Studenter med annet morsmål enn norsk kan søke om å få benytte ordinær rettskrivningsordbok eller tospråklig rettskrivningsordbok ved skriftlig eksamen. Det forutsettes at ordboken kun inneholder rene ordforklaringer og ikke ytterligere beskrivelser.

(2) For studier med oppstart etter ordinær semesterstart kan det være satt andre frister, som for eksempel for enkelte videreutdanningstilbud.

Det må påregnes saksbehandlingstid før tilrettelegging kan iverksettes.

(3) Med relevant dokumentasjon menes dokumentasjon som understøtter grunnlaget for søknaden. Følgende punkter bør fremkomme av dokumentasjonen: Beskrivelse av sykdom/funksjonsnedsettelse/diagnose, funksjonsnedsettelsens varighet, om funksjonsnedsettelsen medfører spesielle problemer under eksamen – eventuelt hvilke tiltak som er nødvendige for at studenten skal kunne gjennomføre eksamen.

Dersom grunnlaget for søknaden krever dokumentasjon av nyere dato, kan dette kreves fremlagt.

§ 7-16 Digital eksamen

(1) Universitetet avholder som hovedregel eksamen ved bruk av digital eksamensplattform. Studenten er selv ansvarlig for å sette seg inn i hvordan denne brukes.

(2) Ved skriftlig digital eksamen med tilsyn pålegges studenten å ha med eget digitalt utstyr, herunder bærbar datamaskin, jf. § 3-7. Studentens pc må være kompatibel med den digitale eksamensplattformen.

(3) Studenten er selv ansvarlig for at pc eller annet digitalt utstyr er klargjort i god tid før eksamensstart. Hvis dette ikke er klart til eksamensstart kan studenten miste retten til å gjennomføre eksamen.

(4) Studenten er selv ansvarlig for at det leveres inn riktig versjon av eksamensbesvarelsen inklusive alle vedlegg i den digitale eksamensplattformen.

Merknad til § 7-16 Digital eksamen

(2) Digital eksamen gjennomføres på studentens egen, bærbare pc, jf. universitets- og høyskoleforskriften § 4-7 tredje ledd.

(3) Studenten skal være på plass i eksamenslokalet og innlogget i det digitale eksamensverktøyet senest 30 minutter før eksamen starter for å sikre at utstyret er klargjort før eksamensoppstart. Det kan for enkelte emner stilles krav om tidligere fremmøte. Dersom studenten ikke er innlogget i det digitale eksamensverktøyet senest 30 minutter før eksamen starter, kan studenten miste retten til å gjennomføre eksamen. Dette medfører at ett av eksamensforsøkene er brukt opp, og det må fattes et skriftlig vedtak om tap av eksamensretten i etterkant av eksamensgjennomføringen. Ved uforutsette, tekniske problemer vil studenter som har møtt senest 30 minutter før eksamensstart få hjelp av IT-support.

(4) Hele besvarelsen må leveres digitalt. Besvarelser som er innlevert før fristen kan normalt endres frem til innleveringsfristen.

Ved digital eksamensinnlevering i gruppe godkjenner gruppedeltakerne at en av gruppens medlemmer leverer eksamensbesvarelsen på vegne av hele gruppen. Denne godkjenningen gjelder også for avgjørelsen om publisering av masteroppgaver og utvalgte bacheloroppgaver i USN Open Archive (USNs vitenarkiv). Gruppedeltagerne kan be om tilbaketrekking av oppgaven fra USN Open Archive ved å kontakte USNs bibliotek.

Klausulerte masteroppgaver publiseres eventuelt etter frigjøringstidspunkt.

Universitets- og høyskoleforskriften

§ 7-17 Eksamenssted

(1) Eksamenssted for eksamen som krever oppmøte er som hovedregel universitetets lokaler ved det studiestedet studenten tilhører eller der undervisningen i emnet gjennomføres.

(2) Studenter som skal gjennomføre deler av studiet i utlandet, og som ønsker å avlegge eksamen i universitetets emner, må normalt gjøre dette mens de oppholder seg i Norge.

(3) Studenten kan i særlige tilfeller etter søknad innvilges dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted enn der eksamen ordinært gjennomføres. Frist for å levere søknad er 15. oktober for høstsemesteret eller 15. mars for vårsemesteret. Universitetets digitale søknadsskjema skal benyttes.

(4) Ved innvilgelse ilegges studenten en avgift etter gjeldende satser som dekker interne merkostnader, og må videre dekke eventuelle andre kostnader som det andre eksamensstedet krever. Studenten må selv inngå avtale med ekstern utdanningsinstitusjon.

(5) Studenter ved andre utdanningsinstitusjoner som ønsker å benytte universitetet som eksamenslokale, kan søke om å avlegge eksamen ved universitetet. Dersom dette innvilges, skal det i henhold til gjeldende satser betales avgift per eksamen per student, samt eventuelle kostnader for eksamensvakt.

Merknad til § 7-17 Eksamenssted

(1) Når en student tar emner ved en annen campus enn den campusen som studenten normalt tilhører, skal studenten avlegge eksamen ved den campusen hvor undervisningen med tilhørende eksamen i emnet gjennomføres.

(2) og (3) Dersom det innvilges å ta eksamen utenfor Norge, må eksamen gjennomføres i norsk tid for å sikre muligheten for eventuell support eller avklaringer under eksamen. Eventuelle it-tekniske problemer må studenten selv håndtere. Kontaktperson ved det eksterne eksamensstedet må kunne kommunisere på engelsk.

(3) Med annet eksamenssted menes normalt en annen høyskole, universitet, ambassade eller annen campus ved USN. I særskilte tilfeller kan det gis anledning til å gjennomføre eksamen ved videregående skole. Studenten kan ikke gjennomføre eksamen på egen arbeidsplass. Det er unntak for studenter på båt/offshore (gjelder TNM) som ikke har annen reell mulighet til å gjennomføre eksamen enn der de oppholder seg.

Dispensasjon for annet eksamenssted kan innvilges kun der hvor dette er praktisk mulig og forsvarlig lar seg gjennomføre. Det innvilges som hovedregel ikke annet eksamenssted når studenten har mindre enn to timers reisevei mellom semesteradresse og campus. Dette vurderes ut fra korteste reisetid med offentlig transport. Reisevei på mer enn to timer må dokumenteres.

Studenter som får innvilget annet eksamenssted ved ordinær eksamen får ikke automatisk innvilget annet eksamenssted til konteeksamen. Ved eventuell konteeksamen må det søkes på nytt og betales avgift og eventuelle merkostnader som det andre eksamensstedet krever. Søknad om konteeksamen skal være mottatt senest fire uker før eksamensdato. For EVU-studier som har avvikende studiestart skal søknad om annet eksamenssted sendes senest fire uker før eksamen.

(4) En student ved USN som har fått innvilget å avlegge eksamen ved annet eksamenssted, må betale avgift på 1800 kroner per eksamen. Dersom annet eksamenssted er en annen campus ved USN må studenten også betale eventuelle kostnader for ekstra eksamensvakt/eksamensvakter. Dette gjelder ikke for studenter som soner i fengsel under eksamensgjennomføringen, eller studenter som er innvilget dispensasjon for å avlegge eksamen ved annet eksamenssted som et tilretteleggingstiltak etter § 7-15. Utvekslingsstudenter fra partnerinstitusjoner faktureres ikke. Avgift og eventuelle kostnader for eksamensvakt skal som hovedregel være betalt før eksamen på annet eksamenssted kan gjennomføres.

(5) Studenter ved andre utdanningsinstitusjoner som har fått innvilget å benytte USN som eksamenslokale, betaler en avgift på kr. 2500 per eksamen per student, samt eventuelle kostnader for eksamensvakt. Avgift og eventuelle kostnader for eksamensvakt skal som hovedregel være betalt før eksamen på annet eksamenssted kan gjennomføres.

Kapittel 8. Sensur og fusk

§ 8-1 Oppnevning av sensorer

(1) Fakultetet oppnevner og godkjenner sensorer.

(2) Ekstern sensor må ha minst én av følgende kvalifikasjoner:

a. være ansatt på lektor- eller amanuensisnivå eller høyere nivå ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon
b. ha dokumentert, vitenskapelig kompetanse innen aktuelt fagområde som kvalifiserer for ansettelse som minimum lektor eller amanuensis ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon
c. i særlig tilfelle være kvalifisert innen emnet gjennom relevant yrkespraksis.

(3) Ekstern sensor kan ikke være tilsatt i hovedstilling eller bistilling ved universitetet eller ha vært tilsatt i slike stillinger det forrige studieåret. Ekstern sensor kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet i samme studieår som vurderingen finner sted.

Merknad til § 8-1 Oppnevning av sensorer

(1) Sensor ved ordinær eksamen sensurerer normalt også ved konteeksamen. I emner med ekstern sensur, skal emneansvarlig i samråd med fakultetet inngå avtale med ekstern sensor, fortrinnsvis både for ordinær sensur og konteeksamen. Det inngås egen avtale med nye sensorer ved klagesensur. Avtalen må være inngått i god tid før eksamensdato.

(2) For maritime sertifikatutdanninger skal minst 25 prosent av de eksterne sensorene være tilsatt ved andre høyskoler/universiteter som har maritim utdanning.

Ved praksis etter kapittel 5 vil praksisveileder/praksislærer være kvalifisert etter bokstav c som ekstern sensor.

(3) Ekstern sensor som har nær personlig relasjon til det aktuelle fagmiljøet ved USN, for eksempel ektefelle, bør ikke benyttes.

Bestemmelsen er ikke ment å omfatte eksterne som deltar i felles forskningsprosjekter med USN, for eksempel finansiert av Forskningsrådet, der hvor deltagelsen ikke medfører et tilsettingsforhold ved USN.

Andre punktum innebærer at ekstern sensor kan være timelærer/gjesteforeleser i andre emner ved USN enn i det aktuelle emnet vedkommende skal være ekstern sensor.

§ 8-2 Sensorordninger

(1) Det skal enten være ekstern sensor ved sensur av den enkelte eksamen eller ekstern evaluering av eksamens- og sensurordningen, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-6 første ledd.

(2) Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern ved sensur av masteroppgaver, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-7 andre ledd, og ved ny sensurering etter universitets- og høyskoleloven §§ 11-9 og 11-10.

(3) Det skal være to sensorer ved sensur av bacheloroppgaver eller lignende selvstendig arbeid på lavere grad, eksamener som ikke er etterprøvbare, og eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-7 andre ledd.

(4) Ekstern sensor avgjør når det er uenighet mellom intern og ekstern sensor, med unntak av sensur i praksis etter kapittel 5. Ved uenighet mellom to interne sensorer, oppnevnes en tredje, ekstern sensor som avgjør sensuren.

(5) Rektor har fullmakt til å fastsette nærmere regler for sensorordningen.

Merknad til § 8-2 Sensorordningen

(1) Uhl. 11-6 første ledd stiller krav om medvirkning fra ekstern sensor, enten ved vurdering av den enkelte besvarelse eller ved eksamens- og sensursordningene. Systemet med ekstern deltakelse skal også ivareta studentenes rettssikkerhet ved å sikre lik og upartisk vurdering av studentenes prestasjoner. Fakultetene bestemmer selv hvordan ekstern deltakelse skal foregå, enten ved den enkelte besvarelse eller ved eksamens- og sensurordningene.

Med «eksamensordning» menes hvordan eksamen gjennomføres og utforming og innhold i eksamensoppgave. Med «sensurordning» menes hvordan sensuren gjennomføres, jf. § 11-7. Ekstern evaluering på systemnivå kan for eksempel være ekstern kvalitetssikring ved eksamensgjennomføringen, som ekstern gjennomgang av eksamensoppgave eller -form og fastsetting av vurderingskriterier (om den er egnet til å prøve studentenes kunnskaper i henhold til emneplanens læringsutbytter). Det kan også være kvalitetssikring av sensurordningen, som ekstern gjennomgang av sensorveiledning, stikkprøvekontroll av ulike sensorers karaktersetting o.l.(2) For eksamener hvor det er krav om to sensorer hvor minst én er ekstern, betyr dette at begge sensorer skal sensurere hver enkelt besvarelse sammen med intern sensor. Det er ikke tilstrekkelig at ekstern sensor foretar for eksempel stikkprøvesensur.

(3) Det skal også være to sensorer på andre typer oppgaver på bachelornivå som er av en lignende karakter som bacheloroppgaven.

Alle ikke-etterprøvbare eksamener, både på høyere og lavere grad, skal ha to sensorer. Ikke-etterprøvbare eksamener er blant annet muntlig eksamen, fremføring av tekst, opptreden, sang, praksis og annet der fremføringen og lignende bare skjer én gang. Dette gjelder eksamener hvor det ikke er klagerett.

Alle eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer, både i lavere og høyere grad, skal ha to sensorer. Kravet skal gjelde ved sensur av eksamen som gir et selvstendig sensurvedtak som teller 15 studiepoeng eller mer, selv om denne karakteren inngår i en samlet karakterfastsettelse på emnenivå.

Begge sensorene *kan* være interne, men det bør tilstrebes at den ene av de to sensorene er ekstern dersom dette er praktisk mulig. Hvis ikke dette er mulig, bør sensoren ikke ha tilknytning til eller kjennskap til studentene ved det studiet vedkommende skal være sensor ved, jf. merknadene i uhl. § 11-7 andre ledd andre punktum.

(4) Med henvisning til første punktum innebærer dette at det ikke skal oppnevnes en ny, ekstern sensor, men at den allerede oppnevnte eksterne sensorens vurdering blir lagt til grunn ved uenighet. Ved uenighet mellom sensorene ved avvikende sensur etter uhl. § 11-11 tredje ledd, gjelder Rutine for ordning ved avvikende sensur etter klage på karakter. Kun i tilfeller hvor det er uenighet mellom to interne sensorer, oppnevnes en tredje, ekstern sensor. I slike tilfeller er det den tredje, eksterne sensoren som fastsetter endelig sensurvedtak.

Universitetet er formelt ansvarlig sensurmyndighet i praksis, og ved uenighet mellom ekstern og intern sensor er det intern sensor som avgjør sensuren, jf. også § 8-2 fjerde ledd.

(5) Denne bestemmelsen vil ivareta løpende endringer i universitets- og høyskoleloven, som for eksempel nasjonale regler og føringer om sensorordningen.

§ 8-3 Sensur

(1) Innleverte besvarelser skal sensureres. Alle skriftlige eksamensbesvarelser skal som hovedregel leveres med kandidatnummer.

(2) Etter justerende muntlig eksamen for individuelle bachelor- og masteroppgaver kan emnekarakteren justeres med maksimalt én karakter. Ved gruppeoppgaver kan karakteren justeres med mer enn én karakter.

(3) Sensurfrist og sensur kunngjøres i Studentweb. Studenten er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med kunngjøring av sensurfrist og sensur.

(4) Ved muntlig og praktisk eksamen, skal sensuren som hovedregel kunngjøres for studenten samme dag som eksamen er gjennomført.

(5) Sensur skal foreligge senest 15 virkedager etter eksamensdato. Styret kan bestemme at sensurfristen skal forlenges når det foreligger særskilt grunn, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-7 fjerde ledd.

(6) For masteroppgaver, og andre avhandlinger og tilsvarende større skriftlige arbeider på et omfang på 30 studiepoeng eller mer, skal sensuren foreligge senest seks uker etter innleveringsfristen.

Merknad til § 8-3 Sensur

(1) Bachelor- og masteroppgaver kan leveres med navn.

Det skal utarbeides skriftlig sensorveiledning ved alle eksamener, jf. uhl. § 11-7 tredje ledd.

(2) Ved gruppeoppgaver, kan karakteren etter justerende muntlig eksamen justeres mer enn én karakter.

Dersom det skal gjennomføres justerende muntlig høring før endelig karakter fastsettes i ett samlet sensurvedtak, kan emneplanen bestemme at den skriftlige delen må være bestått (gradert eller ugradert) før studenten får gå opp til muntlig høring.

Dersom emneplanen ikke stiller et slikt krav, må både den skriftlige delen og den muntlige høringen gjennomføres før endelig karakter kan fastsettes.

Hvis studenten ikke møter til en muntlig høring som etter emneplanen er obligatorisk, anses eksamen som ikke fullført. Studenten registreres da med «ikke møtt» og får verken sensurvedtak eller karakter F.

Studenten kan ikke klage på den skriftlige delen etter uhl. § 11-10, fordi det ikke foreligger et sensurvedtak å klage på.

(4) I praksis vil dette bety at sensur kunngjøres i Studentweb samme dag eller neste virkedag.

(5) Etter universitets- og høyskoleloven § 11-7 fjerde ledd skal sensuren foreligge innen 15 virkedager fra eksamen er avlagt, dersom ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.

Unntak fra sensurfristen for den enkelte eksamen skal bare innvilges når det er tale om enkeltstående, uforutsette alvorlige situasjoner. Hvis slike situasjoner gjentar seg, må det gjøres en løpende vurdering for å hindre at dette skjer igjen. Terskelen for unntak begrunnet i for eksempel sensormangel må være svært høy, begrunnes og søkes om til universitetsstyret.

Ved mistanke om fusk kan normalt karakteren holdes tilbake inntil saken er avgjort i nemnda for studentsaker. I særskilte tilfeller kan studenten få opplyst om eksamen er bestått (uten formell kunngjøring av sensurvedtaket).

Sensorveiledningen skal gjøres tilgjengelig for studentene etter at karakterene er kunngjort.

(6) Dette betyr at en bacheloroppgave og andre skriftlige arbeider må være på minimum 30 studiepoeng for at sensurfristen utsettes til seks uker.

§ 8-4 Bruk av studentarbeid

(1) Universitetet i Sørøst-Norge kan gjennomføre plagiatkontroll av innleverte eksamensbesvarelser og annet studentarbeid. Universitetet kan også lagre og bruke disse i forbindelse med fremtidig plagiatkontroll.

(2) Universitetet kan etter avtale med studenten benytte eksamensbesvarelsen til undervisnings- og forskningsformål. Eksamensbesvarelsene kan ikke publiseres eller anvendes til andre formål uten at det foreligger avtale mellom universitetet og studenten.

§ 8-5 Forsinket kunngjøring av sensur

For sensur som er mer enn én uke forsinket, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-7 fjerde ledd, iverksettes økonomiske sanksjoner overfor ansvarlig fakultet. For emner hvor utsatt sensurfrist er innvilget av styret, iverksettes økonomiske sanksjoner fra og med første arbeidsdag etter dato for utsatt sensurfrist.

Merknad til § 8-5 Forsinket kunngjøring av sensur

Sanksjoner som iverksettes fra første arbeidsdag etter dato for utsatt sensurfrist omfatter enkelteksamener hvor styret har gitt utsatt sensurfrist, og ved utsatt sensurfrist for avhandlinger og tilsvarende større skriftlige arbeider.

Ansvarlig fakultet belastes et fast beløp på 5000 kr. Fakultetet belastes deretter et beløp på 1000 kroner pr. arbeidsdag, for hver dag sensuren er ytterligere forsinket. Maksimalt beløp pr. emne er 10.000 kroner. Dette gjelder også sensur av gradsoppgaver, hvor sensuren gis individuelt.

Se vedtak av 20. august 2018, sak 17/02784-51.

Eventuelt utløste dagbøter skal forvaltes av Læringsmiljøutvalget, som etter søknad fra Studentdemokratiet kan bevilge deler av disse midlene til læringsfremmende aktiviteter.

§ 8-6 Rett til begrunnelse og klage

Retten til begrunnelse for sensur, klage på formelle feil og klage på sensurvedtak, reguleres i universitets- og høyskoleloven §§ 11-8 til 11-10.

Merknad til § 8-6 Rett til begrunnelse og klage

Begrunnelse for sensur, jf. uhl. § 11-8

Krav om begrunnelse skal fremsettes i Studentweb. Dersom en student avslår muntlig begrunnelse, regnes begrunnelsen som gitt. Ved digital eksamen anses begrunnelse som gitt når sensor deler sine kommentarer/bemerkning fra sensuren i det digitale eksamensverktøyet. Det forutsettes at sensor gir tilstrekkelige kommentarer/bemerkninger til at disse kan anses som en fullverdig begrunnelse.

I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsippene som er lagt til grunn for bedømmelsen, og for bedømmelsen av studentens prestasjon. Sensorveiledning eller andre skriftlige retningslinjer for bedømmelsen skal være tilgjengelig for studenten etter at karakter er fastsatt. Begrunnelse for karakterfastsettelsen kan ikke påklages.

Klage på sensur, jf. uhl. §§ 11-10 og 11-11

Dersom studenten har bedt om begrunnelse for karakter, er klagefristen tre uker fra den dato studenten har fått begrunnelse. Klage på sensur skal fremsettes i Studentweb. Studenten kan be om begrunnelse for karakter som er oppnådd ved klagesensur. Dersom det fremmes klage over formelle feil og klage på karakterfastsettelse samtidig, bør klage over formelle feil avgjøres først, da en klage over formelle feil kan medføre at sensurvedtaket oppheves.

Når karakteren er fastsatt på grunnlag av både skriftlig og muntlig vurdering og ny sensur av den skriftlige delen avviker fra første sensur, skal det også avholdes ny, muntlig vurdering som del av klagesensuren. Dette gjelder både om endringen gjøres til gunst eller ugunst for studenten, både ved individuell og gruppeeksamen.

Ved gruppeeksamen er det individuell klagerett uavhengig om det er mulig å identifisere klagers bidrag eller ei. Hvis karakteren omgjøres etter klage, skal den nye karakteren kun gjelde for den eller de studentene som har klaget på karakteren. Dette innebærer at for den eller de studentene som ikke klager, vil karakteren gitt ved første sensur bli stående.

Hvis karakteren ved ny sensur avviker med to eller flere karakterer fra opprinnelig sensur, skal det foretas ytterligere en vurdering før endelig karakter fastsettes, jf. uhl. § 11-11 tredje ledd.

Studenten har rett til å trekke klagen inntil det er fattet endelig vedtak.

Rutine for ordning ved avvikende sensur etter klage på karakter

Klage over formelle feil, jf. uhl. § 11-9

Skriftlig begrunnet klage over formelle feil fremsettes til seksjon for eksamen. Fakultetet behandler klage på formelle feil ved praksis.

Seksjon for eksamen skal i samarbeid med fakultetet og/eller andre relevante parter vurdere klage over formelle feil. Dersom klagen ikke tas til følge, skal saken oversendes til sekretariatet for nemnda for studentsaker så snart den er ferdig saksforberedt, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd. Studenten informeres om at saken er sendt til endelig vurdering i nemnd for studentsaker, med en

begrunnelse for hvorfor man mener det ikke foreligger formelle feil. Videre skal det opplyses om retten til å trekke klagen inntil det fattes vedtak i saken, og hvilke mulige konsekvenser et vedtak om formelle feil kan få for studenten i den konkrete saken.

Klage på formelle feil ved eksamen gjelder ikke for brudd på reglene om skriftspråk ved eksamen etter universitets- og høyskoleloven § 11-5.

Arbeidsbeskrivelse: klage over formelle feil

§ 8-7 Fusk

(1) Fusk eller forsøk på fusk kan medføre annullering av eksamen, obligatoriske aktiviteter eller kurs, utestenging fra universitetet og tap av retten til å avlegge eksamen i inntil ett år ved alle utdanningsinstitusjoner etter universitets- og høyskoleloven. I særlig grove tilfeller kan studenten utestenges i inntil to år, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4.

(2) Som fusk eller forsøk på fusk regnes følgende:

a. ulovlig bruk av tillatte hjelpemidler, eller bruk av andre hjelpemidler enn de som er tillatt i emneplanen. Det samme gjelder dersom studenten har slike hjelpemidler tilgjengelig ved gjennomføring av eksamen, selv om det ikke kan påvises at hjelpemiddelet har vært i bruk
b. ulovlig samarbeid med andre
c. bruke andres arbeid uten tilstrekkelig kildehenvisning og markering av sitat
d. gjenbruk av egen eksamensbesvarelse uten tilstrekkelig kildehenvisning til sitt eget arbeid, som tidligere har gitt uttelling i et bestått resultat
e. levere arbeid som helt eller delvis er utarbeidet av andre personer
f. ulovlig bruk av kunstig intelligens
g. forfalskning eller fabrikkering av data
h. handle i strid med fastsatte krav til den enkelte eksamen som kan være egnet til å gi en urettmessig fordel
i. medvirkning til fusk
j. forsøk på å skaffe seg adgang til eksamen ved å fuske på obligatoriske aktiviteter som er gitt som vilkår for å avlegge eksamen.

(3) Når det oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk ved skriftlig eksamen med tilsyn, skal studenten straks gjøres oppmerksom på dette. Studenten skal gis rett til å fullføre eksamen.

(4) Dersom universitetet fremmer sak om utestenging, har studenten rett til bistand fra advokat og dekning av advokatutgifter, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-9.

Merknad til § 8-7 Fusk

(1) Bestemmelsen omfatter også når studenten har skaffet seg adgang til eksamen eller obligatoriske aktiviteter ved uredelig opptreden, fusk ved gjennomføringen av obligatoriske aktiviteter og når studenten uriktig har oppgitt å være til stede ved obligatorisk undervisning, praksis eller andre aktiviteter, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4 første og andre ledd.

Mistanke om fusk eller forsøk på fusk ved gruppeeksamen der det er gitt samme karakter for hele gruppen, vurderes individuelt for hver student. Opprinnelig sensurvedtak opprettholdes for de studentene som ikke er omfattet av mistanke om fusk eller forsøk på fusk.

Det er ikke krav til uredelig eller uhederlig adferd. Handlinger som åpenbart ikke er egnet til å gi studenten noen fordeler faller likevel utenfor. Reaksjonsbruken bør nyanseres ut fra hvor alvorlig fuskehandlingen er og graden av skyld. En mindre alvorlig handling bør ikke føre til like streng reaksjon som en alvorlig fuskehandling selv om begge handlingene er forsettlige. Det er for eksempel forskjell på alvorlighetsgraden i å plagiere andres og eget arbeid, og dette bør få betydning for reaksjonsfastsettelsen. I merknadene til uhl. § 12-4 tredje ledd i Prop. 126 L (2022–2023) fremgår følgende om reaksjonsfastsettelse:

«Reaksjonen i fuskesaker må stå i forhold til hva studenten har gjort. Institusjonene må vurdere hva som er en forholdsmessig reaksjon i det enkelte tilfellet. Ved reaksjonsfastsettelsen skal institusjonen vurdere alle momenter i saken og ta hensyn til både graden av skyld og hvor alvorlig fuskehandlingen er. Hvor erfaren studenten er og hvor omfattende fuskehandlingen er, er relevante momenter i vurderingen av hvilke reaksjoner som skal brukes. Dette kan også innebære at det bør gis tilpassede reaksjonsformer som tar hensyn til for eksempel progresjonskrav, praksis og andre obligatoriske krav. I saker om plagiering bør det utvises en nyansering mellom ulike former for plagiering, og graden av grovhet bør tillegges vekt i vurderingen av reaksjonsfastsettelsen. […]

Et vedtak om utestenging fra institusjonen innebærer at studenten utestenges fra ulike læringsaktiviteter og digitale læringsplattformer. Det legges videre til grunn at også studierelaterte adgangskort inaktiveres i utestengingsperioden.»

Unntaksregelen om to års utestenging er ny og skal forstås som en snever unntaksregel fra hovedregelen om utestenging i inntil ett år. Den omfatter ikke medvirkere. Eksempler som kan omfattes av en slik skjerping, er studenter som blir tatt for fusk flere ganger eller når studenten har opptrådt grovt uredelig ved å trekke inn en uskyldig part eller betale andre for å utarbeide en besvarelse.

(2) Felles for fusk er at en fuskehandling bryter med gjeldende regler for gjennomføring av obligatorisk aktivitet eller eksamen og kan gi et uberettiget fortrinn eller resultat for studenten selv eller en annen.

(2) a. Dersom studenten har skrevet eller limt inn faglig relevant tekst i tillatte hjelpemidler, som for eksempel ordbok, formelsamling og lovsamling, vil dette være ulovlig bruk. Det samme gjelder koding av ord og bokstaver i digitale hjelpemidler, som for eksempel Lovdata, på en måte som danner pensumrelevant tekst.

Ulovlige hjelpemidler er alt som ikke er oppgitt som tillatt i emneplanen og på forsiden av eksamensoppgaven. Det kan for eksempel være notater og elektroniske lagringsenheter. Det kan også være programvare som gir tilgang til ulovlige hjelpemidler, mobiltelefon, klokke, trådløse øreproppper eller kalkulator med et innhold som går utover det som er tillatt. Hjelp fra andre personer kan også anses som et ulovlig hjelpemiddel.

Hjelpemidlene er tilgjengelige når de ligger i eller utenfor eksamenslokalet, for eksempel på toalettet. Dersom en student har plassert ulovlige hjelpemidler for å ha dem tilgjengelige under eksamen, vil det kunne bli sett på som forsøk på fusk hvis hjelpemidlene blir oppdaget før, under eller etter eksamen.

(2) b. Samarbeidsmåter som er uforenlig med formålet om å prøve studenten selvstendig, vil kunne anses som ulovlig samarbeid. Av hensyn til kravene til forutsigbarhet for studentene skal det fremkomme tydelig, ved skriftlig informasjon, hvorvidt det er tillatt med samarbeid og rammene for dette. Dette skal fremgå av emneplanen, kriterier for gjennomføring av eksamen og eksamensoppgaven.

Ulovlig samarbeid kan være både mellom enkeltstudenter eller grupper av studenter, samt utenforstående i eksamenssituasjonen. Kommunikasjon mellom studenter ved gjennomføring av skriftlig eksamen (i eller utenfor eksamenslokalet) blir betraktet som fusk.

Samarbeid på tvers av grupper som fører til tekstlikhet i ulike gruppebesvarelser kan bli betraktet som fusk, dersom annet ikke fremgår av oppgaveteksten. Det samme gjelder også samarbeid mellom enkeltstudenter under hjemmeeksamen, på fagoppgaver osv. som fører til tekstlikhet i besvarelser eller som gir en eller begge studenter urettmessige fordeler i eksamenssituasjonen.

(2) c. Plagiering er å fremstille andres arbeid og ideer som sine egne eller, for eksempel ved å kopiere tekst, bruke andres sitater eller parafrasering (omskriving) uten tilstrekkelig kildehenvisning og manglende sitering. Dette kan også være avskrift av tidligere innleverte oppgaver eller eksamener som er skrevet av andre, uten tilstrekkelig kildehenvisning.

Ved gruppeoppgaver har studentene et felles ansvar for kildehenvisninger i hele besvarelsen, også på deler av teksten de selv ikke har skrevet. Det må likevel tas en individuell vurdering om hvorvidt skyldkravet er oppfylt for den enkelte student i gruppen.

Enhver tekstlikhet oppdaget gjennom plagiatkontroll må vurderes konkret av sensor med hensyn til omfanget av tekstlikhet, og om likhetene er uforklarlige.

(2) d. Gjenbruk av eget arbeid uten kildehenvisning kan anses som fusk, men det må skilles mellom arbeid som har gitt uttelling i form av oppnådde studiepoeng, og arbeid som ikke tidligere har gitt uttelling. Gjenbruk av egne bestått eksamensbesvarelser omfattes av dette punktet.

Tidligere arbeid, enten i form av ikke bestått eksamensbesvarelse eller obligatorisk arbeid (ikke sensurvedtak), gir ikke uttelling i studiepoeng i emnet, og vil kunne gjenbrukes uten at dette anses som fusk. Dette gjelder også dersom man gjenbruker egne obligatoriske arbeider som man leverer i en gruppe. Gjenbruk av arbeid som stammer fra et forarbeid i samme prosjekt som naturlig kan gjenbrukes i sluttproduktet (for eksempel masteroppgaven) regnes ikke som fusk.

Det gis også noe romslighet ved gjenbruk av eget tidligere arbeid som har gitt uttelling i studiepoeng. En veiledende grense for hva som omfangsmessig ikke vil anses som fusk settes til 20 prosent tekstlikhet. Grensen er ikke absolutt, men veiledende for at studentene i eksamenssituasjonen ikke skal bli fanget opp av plagiatkontrollen dersom de har noe tekstlikhet når de for eksempel skal utdype et tilsvarende tema de har redegjort for i en tidligere eksamen.

Se Veileder for gjenbruk av eget arbeid på eksamen

(2) e. Denne bestemmelsen gjelder ikke tilfeller hvor studenten har kopiert andres eksisterende verk (plagiat), men hvor besvarelsen er skrevet av andre enn studenten selv.

(2) f. Bestemmelsen gjelder ved ulovlig bruk av kunstig intelligens (KI). Eventuelle vilkår for bruk av KI skal fremgå av emneplanen og eksamensoppgaven. Hvis det er tillatt å bruke alle hjelpemidler ved eksamen, og det ikke står noe annet i eksamensoppgaven, kan KI brukes i arbeidet med å utforme svar på oppgaven. Dersom KI-verktøy er brukt, må studenten oppgi KI-verktøyet som er brukt og hvordan det er benyttet. Hvis studenten kopierer KI-generert tekst inn i eksamensbesvarelsen eller i et obligatorisk arbeid uten å henvise riktig, kan det regnes som fusk. Det skal oppgis i teksten eller en fotnote hvilke(t) avsnitt i teksten som er generert ved hjelp av KI, og hvilken input som er gitt KI i forkant.

Se Retningslinjer for bruk av KI på USN

(2) g. Denne bestemmelsen er hovedsakelig relevant for masteroppgaver, og begrepene skal forstås i tråd med vitenskapelig uredelighet etter Prop.158 L (2015–2016) Lov om organisering av forskningsetisk arbeid (forskningsetikkloven) pkt. 5.2.2. hvor det fremgår følgende:

«Med fabrikkering menes blant annet oppkonstruering av data, beskrivelser, informasjon og resultater. Det kan eksempelvis være tilfeller hvor forskeren gir inntrykk av at undersøkelser eller forsøk er gjennomført uten at det er tilfelle. Fabrikkering kan også være å bruke data og observasjoner som ikke er i tråd med metodebeskrivelsen i forskningsrapporten, eller når det presenteres oppdiktede resultater i en forskningsrapport.

Med forfalskning menes bl.a. manipulering av forskningsmateriale, utstyr, metoder, prosesser og å endre eller utelate data, beskrivelser, informasjon og resultater uten faglig begrunnelse. Forfalskning kan eksempelvis være endring eller tilpasning av observasjoner og data slik at resultatet blir endret. Det å utelukke resultater eller fakta som er vesentlige for konklusjonene, kan også være forfalskning. Det samme gjelder selektiv bruk av data eller metoder for at sluttresultatet bedre skal passe til teori eller hypotese.»

(2) h. Listen over handlinger som anses som fusk er i utgangspunktet uttømmende, men det vil likevel kunne være andre handlinger som ikke konkret er beskrevet i listen, som vil være i strid med fastsatte krav til den enkelte eksamen og som gir en urettmessig fordel for studenten.

(2) i. Medvirkning til fusk kan for eksempel være når en student ved eksamensgjennomføringen gir seg ut for å være en annen student, for eksempel ved å logge seg på med en annen students brukeridentitet på pc. Skyldkravet for medvirkning til fusk er forsett. En student som har medvirket til fusk kan bare utestenges fra institusjonen og fratas retten til å gå opp til eksamen ved alle universiteter og høyskoler i inntil ett år. Det er ikke adgang til å annullere eksamensbesvarelsen til medvirkeren, eller utestenge lenger enn ett år.

(2) j. Fusk på obligatoriske aktiviteter etter § 7-2 er også omfattet av bestemmelsen.

(3) Studenten har rett til å fullføre eksamen og levere inn sin besvarelse selv om mistanke om fusk oppstår under eksamensgjennomføringen. I tilfeller hvor det er opprettet sak ved mistanke om fusk, skal karakter holdes tilbake inntil saken er avgjort.

(4) Studenten kan la seg bistå av fullmektig ved ethvert trinn i saksbehandlingen, men universitetet dekker utgiftene til advokatbistand når det fremmes sak om utestenging. Dette skjer først når saken er oversendt til nemndas sekretariat.

Arbeidsbeskrivelse, mistanke om fusk

Retningslinjer for bruk av KI på USN

Veileder for gjenbruk av eget arbeid på eksamen

Kapittel 9. Vitnemål og sluttdokumentasjon

§ 9-1 Vitnemål og karakterutskrift

(1) For oppnådd grad, yrkesutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning utstedes vitnemål på norsk. For engelskspråklig studieprogram utstedes vitnemål på engelsk.

(2) Vitnemål utstedes automatisk til de studentene som etter normert studietid oppfyller kravene.

(3) Studenter som ikke fullfører utdanningen til normert tid, må selv fremsette søknad om utstedelse av vitnemål.

(4) Vitnemål for selvkomponert bachelorgrad eller yrkesrettet bachelorgrad utstedes etter søknad. Søker må selv dokumentere at kravene er oppfylt på søknadstidspunktet, jf. § 2-2 tredje ledd.

(5) Vitnemål for oppnådd grad utstedes som hovedregel i digital form.

(6) Utdanning som ikke er omfattet av første ledd dokumenteres med karakterutskrift, alternativt med øvrig sluttdokumentasjon.

Merknad til § 9-1 Vitnemål og karakterutskrift

Vitnemålet skal inneholde de antall studiepoeng som er normert for graden. Overskytende studiepoeng dokumenteres med karakterutskrift. Tittel på bachelor- og masteroppgave kan fremgå av vitnemålet.

(1) Studenten har ikke krav på oversettelse av vitnemål, og universitetet kan heller ikke tilby dette som en betalt tjeneste.

(2) Studenter som har fullført studiene kan søke om forlenget studierett i inntil ett år/to semestre for å kunne forbedre karakterer, jf. § 4-1 femte ledd.

Studenter som har forbedret karakterer etter at vitnemål er utstedt kan, dersom de ber om det, få utstedt nytt vitnemål med merknad om at karakter i emnet er forbedret etter at graden ble oppnådd.

(6) En karakterutskrift forstås vanligvis som en dokumentasjon som viser emne og karakter.

Sluttdokumentasjon kan utstedes som dokumentasjon på gjennomføring av et kortere studium. Disse studiene er ikke gradsgivende, og det vil ikke utstedes vitnemål. Sluttdokumentasjon skal, utover angivelse av karakter, inneholde en dokumentasjon på innholdet av studiet, som for eksempel læringsutbytte m.m.

§ 9-2 Diploma supplement

Sammen med utstedelse av vitnemål skal det legges ved Diploma Supplement. Dette er kun gyldig sammen med vitnemålet.

Merknad til § 9-2 Diploma supplement

Diploma supplement er et internasjonalt vitnemålstillegg som gir en utfyllende beskrivelse på engelsk av kvalifikasjonen studenten har oppnådd.

§ 9-3 Tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål

(1) For at universitetet skal kunne tildele en grad eller utstede vitnemål for fullført utdanning, må minst 60 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved universitetet, jf.

forskrift om godkjenning av norsk og utenlandsk høyere utdanning og av realkompetanse (godkjenningsforskriften) § 3.

(2) For faglig godkjenning av utdanning som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad, eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må studenten i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng ved universitetet før det kan utstedes et nytt vitnemål eller tildeles en ny grad, jf. godkjenningsforskriften § 4.

(3) Det kan være gjort unntak for fellesgrader, jf. godkjenningsforskriften § 5.

Merknad til § 9-3 Tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål

(1) Det er kun gjort unntak fra tilknytningskravet for fellesgrader, og godkjenningsforskriften angir ingen øvrig dispensasjonsadgang i gjeldende regelverk.

Godkjenningsforskriften

§ 9-4 Tilleggsbetegnelser – siviløkonom og sivilingeniør

(1) Masterprogram i økonomiske og administrative fag, som tilfredsstiller vilkårene til opptakskrav og fagsammensetning, gir rett til den beskyttede tittelen siviløkonom som tilleggsbetegnelse på vitnemålet, jf. forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

(2) Masterprogram i teknologiske fag, som tilfredsstiller vilkårene til opptakskrav og fagsammensetning, gir rett til den beskyttede tittelen sivilingeniør som tilleggsbetegnelse på vitnemålet, jf. forskrift om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler.

Merknad til § 9-4 Tilleggsbetegnelser – siviløkonom og sivilingeniør

Vilkårene for bruk av disse tilleggsbetegnelsene følger av gradsforskriften § 53.

Gradsforskriften

Vedlagt felles retningslinjer for tilleggsbetegnelsene, utarbeidet av UHR på oppdrag fra KD.

Vilkår for bruk av beskyttet tittel sivilingeniør og siviløkonom som tilleggsbetegnelse på vitnemål

Kapittel 10. Sluttbestemmelser

§ 10-1 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2024. Fra samme tid oppheves forskrift 15. juni 2018 nr. 1090 om studier og eksamen ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN).